

IX

OPPIKOULUT

71

TILASTOLLINEN KATSAUS OPPIKOULUJEN TILAAN JA
TOIMINTAAN LUKUVUONNA

1953—1954

IX

LÄROVERKEN

71

STATISTISK ÖVERSIKT AV LÄROVERKENS TILLSTÅND
OCH VERKSAMHET UNDER LÄSÅRET

1953—1954

*STATISTICAL REVIEW OF SECONDARY SCHOOL EDUCATION
IN FINLAND DURING SCHOOL YEAR 1953—1954*

HELSINKI 1955

IX

OPPIKOULUT

71

TILASTOLLINEN KATSAUS OPPIKOULUJEN TILAAN JA
TOIMINTAAN LUKUVUONNA

1953—1954

IX

LÄROVERKEN

71

STATISTISK ÖVERSIKT AV LÄROVERKENS TILLSTÅND
OCH VERKSAMHET UNDER LÄSÅRET

1953—1954

*STATISTICAL REVIEW OF SECONDARY SCHOOL EDUCATION
IN FINLAND DURING SCHOOL YEAR 1953—1954*

HELSINKI 1955

Helsinki 1955. Valtioneuvoston kirjapaino

Alkusanat.

Tämä selonteko on laadittu pääasiassa samojen periaatteiden mukaan kuin saman sarjan edellinen julkaisu. Kuitenkin on otettu mukaan uusi taulukko, joka valaisee oppilasmäärien vaihteluja erikseen keskikoulu- ja lukioasteella. Julkaisussa on sitäpaitsi tietoja oppilaiden ikäryhmyksestä. Kuten tunnettua kuuluu viimeainittu tilasto niihin tietoihin, joita UNESCO on pitänyt tarpeellisina kansainvälisiä vertailuja varten.

Aineiston käsittelyä on valvonut aktuaari C. E. Granberg, joka on myös kirjoittanut selostuksen.

Helsingissä, Tilastollisessa päätoimistossa, heinäkuussa 1955.

Förord.

Vid utarbetandet av föreliggande publikation har i stort sett samma principer följts som i föregående publikation i denna serie. En ny tabell belysande utvecklingen av antalet lärjungar på mellanskolestadiet och gymnasialstadiet skilt för sig har likväl medtagits. Publikationen innehåller dessutom uppgifter om fördelningen av lärjungarna efter ålder. Sistnämnda statistik hör som bekant till de uppgifter UNESCO ansett nödvändiga för internationella jämförelser.

Bearbetningen av materialet har letts av aktuarien C. E. Granberg, som även författat texten.

Helsingfors, på Statistiska centralbyrån, i juli 1955.

Valter Lindberg

A. Tunkelo

Sisällys.

<i>Teksti.</i>	<i>Sivu</i>
1. Oppikoulujen luku	6
2. Opettajisto	7
3. Oppilaiden luku	8
4. Luokkien luku ja oppilasmäärä luokkaa kohden	10
5. Muut tiedot oppilaista	11
6. Oppikoulujen tulot ja menot	14
7. Ylioppilastutkinto	16

Tauluja.

1. Oppikoulut, opettajien ja oppilaiden luku lääneittäin lukuvuonna 1953—54	2
2. Oppilaat isän ammatin mukaan lukuvuonna 1953—54 ..	4

Innehåll.

<i>Text.</i>	<i>Std.</i>
1. Antalet läroverk	6
2. Lärarkåren	7
3. Antalet lärjungar	8
4. Antalet klasser och lärjungeantalet per klass	10
5. Övriga uppgifter om lärjungarna	11
6. Läroverkens utgifter och inkomster	14
7. Studentexamen	16

Tabeller.

1. Läroverken, antalet lärare och lärjungar länsvis läsåret 1953—54	2
2. Lärjungarna efter faderns yrke läsåret 1953—54	4

Contents.

<i>Text.</i>	<i>Page</i>
1. Number of secondary schools	6
2. Teaching staff	7
3. Number of pupils	8
4. Number of forms and pupils to a form	10
5. Other data on pupils	11
6. Income and expenditure of secondary schools	14
7. Matriculation examination	16

Tables.

1. Secondary schools, number of teaching staff and of pupils, by counties, during school year 1953—54	2
2. Pupils by fathers' professions, during school year 1953—54	4

Johdanto.

Tässä selostuksessa on, kuten aikaisempinakin vuosina, otettu huomioon kaikki koulut, joissa opetetaan oppikoulukurssia jommalla kummalla kotimaisella kielellä. Tilastoon sisältyvät siten myös kunnalliset keuhkoulut, mutta vieraskielisiä kouluja—The English School, Deutsche Schule ja Helsingin venäläinen lyseo—ei ole otettu huomioon.

Oppikoululaitoksemme voimakkaasta kasvusta ja sen syistä on aikaisemmin tehty selkoa. Sen vuoksi käsitellään tässä ainoastaan oppilasmäärän kasvun jakaantumista keskikoulu- ja lukioasteelle sekä poikaja tyttöoppilaiden lukumäärien kasvua.

Inledning.

Denna redogörelse omfattar, såsom under tidigare år, samtliga skolor med läroverksskurs med inhemskt undervisningsspråk. I statistiken ingår sålunda även de kommunala mellanskolorna i experimentsyfte, men däremot inte The English School, Deutsche Schule och Helsingfors ryska lyceum.

För den kraftiga expansionen inom vårt lärdoms-skoleväsen och orsakerna därtill har tidigare redogjorts, varför här endast behandlas ökningen av elevnumrären fördelad på mellanskole- och gymnasialstadiet samt på gossar och flickor.

1. Oppilaiden luku keskikoulu- ja lukioasteella — Antalet lärjungar på mellanskole- och gymnasialstadiet — Number of pupils on middle and higher forms

Lukuvuosi Läsår School year	Keskikouluaste — Mellanskolestadiet Middle forms			Lukioaste — Gymnasialstadiet Higher forms			Kaikkiaan — Inalles — Total		
	Poikia Gossar Boys	Tytöjä Flickor Girls	Yhteensä Summa Total	Poikia Gossar Boys	Tytöjä Flickor Girls	Yhteensä Summa Total	Poikia Gossar Boys	Tytöjä Flickor Girls	Yhteensä Summa Total
1938—39 ...	19 363	23 743	43 106	5 587	5 090	10 677	24 950	28 833	53 783
1950—51 ...	33 411	46 551	79 962	7 060	7 949	15 009	40 471	54 500	94 971
1951—52 ...	35 295	49 248	84 543	7 325	8 031	15 356	42 620	57 279	99 899
1952—53 ...	37 873	52 998	90 871	7 496	8 347	15 843	45 369	61 345	106 714
1953—54 ...	40 840	56 798	97 638	8 127	9 136	17 263	48 967	65 934	114 901

Yllä olevasta taulukosta ilmenee, että keskikoulun oppilasmäärä on lukuvuodesta 1938—39 lukuvuoteen 1953—54 lisääntynyt 43 106:sta 97 638:aan. Ensiksi mainittuna lukuvuonna oli oppikoulujen koko oppilasmäärästä keskikouluasteella 80.1 %, viimeksi mainittuna lukuvuonna 85.0 %. Lukioasteella olevien oppilaiden määrä on lisääntynyt suhteellisesti vähemmän, ja sen osuus kokonaismäärästä on mainittuna ajanjaksona vähentynyt 19.9 %:sta 15.0 %:iin. — Jo ennen sotaa olivat tytöt enemmistönä oppikouluissa; heitä oli 53.6 % koko oppilasmäärästä. Lukuvuonna 1953—54 vastaava prosenttiluku oli sitä vastoin kokonaista 57.4. Tyttöjä on aina ollut suhteellisesti enemmän keskikoulu- kuin lukioasteella. Lukuvuonna 1953—54 heitä oli keskikouluasteella 58.2 % ja lukioasteella 52.9 %.

Ur ovanstående tabell framgår att antalet lärjungar på mellanskolestadiet från läsåret 1938—39 till läsåret 1953—54 ökats från 43 106 till 97 638. Förstnämnda läsår utgjorde antalet lärjungar på mellanskolestadiet 80.1 % av totalantalet elever i läroverken mot 85.0 % sistnämnda läsår. Antalet lärjungar på gymnasialstadiet har ökats förhållandevis mindre och dess relativa andel i totalantalet har under nämnda period minskats från 19.9 % till 15.0 %. — Redan före kriget var antalet flickor i läroverken i majoritet och utgjorde 53.6 % av totalantalet lärjungar i läroverken, men läsåret 1953—54 var motsvarande relationstal hela 57.4 %. Flickornas relativa andel har alltid varit större på mellanskolestadiet än på gymnasialstadiet. Lsåret 1953—54 utgjorde denna på mellanskolestadiet 58.2 % och på gymnasialstadiet 52.9.

1. Oppikoulujen luku.

Seuraavasta taulukosta ilmenee oppikoulujen luku jaettuna valtion kouluihin ja yksityiskouluihin sekä opetuskielen mukaan.

1. Antalet läroverk.

Ur följande tabell framgår antalet läroverk fördelade på stats- och privatskolor samt efter undervisningspråk.

2. Oppikoulujen luku. — Antalet läroverk. — Number of secondary schools.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtion kouluja — Statsskolor State schools			Kunnallisia ja yksityisiä kouluja Kommunala och privata skolor Municipal and private schools			Kaikkiaan — Inalles — Total		
	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Yhteensä Summa Total
1938—39 ...	72	17	89	116	28	144	188	45	233
1950—51 ...	86	17	103	203	32	235	289	49	338
1951—52 ...	90	17	107	207	31	238	297	48	345
1952—53 ...	91	17	108	203	32	235	294	49	343
1953—54 ...	92	17	109	204	32	236	296	49	345

Lukuvuonna 1953—54 oli 31.6 % oppikoulujen koko määrästä valtion kouluja. Kun oppilaiden luku koulua kohden on näissä keskimäärin suurempi kuin yksityiskouluissa, oli näiden koulujen osuus 45.4 % koko oppilasmäärästä. Koko maan oppikouluista toimi 1953—54 kaupungeissa 152, kauppaloissa 40 ja maaseudulla 153.

Yliopistoon johtavien oppikoulujen kokonaismäärä lukuvuonna 1953—54 oli 200. Näistä toimi 128 kaupungeissa.

Statsskolorna omfattade läsåret 1953—54 31.6 % av totalantalet läroverk. Då antalet lärjungar per skola i dessa i genomsnitt är större än i privatskolorna utgjorde dessa skolors andel i totalantalet lärjungar 45.4 %. Av samtliga läroverk i hela riket voro läsåret 1953—54 152 verksamma i städerna, 40 i köpingarna och 153 på landsbygden.

Totalantalet läroverk med rätt att dimittera studenter utgjorde läsåret 1953—54 200, av vilka 128 voro verksamma i städerna.

3. Oppikoulut koulumuodon mukaan. — Läroverken efter skoltyp. — Types of schools.

	1951—52			1952—53			1953—54		
	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskpr. Swedish	Yhteensä Summa Total
Valtion koulut — Statsskolor — State schools	90	17	107	91	17	108	92	17	109
Normaalilyseot — Normallyceer — Normal lyceums ..	2	1	3	2	1	3	2	1	3
Klassilliset lyseot — Klassiska lyceer — Classical lyceums	3	1	4	3	1	4	3	1	4
Poikalyseot — Gosslyceer — Boys' lyceums	24	3	27	24	3	27	23	3	26
Yhteislyseot — Samlyceer — Mixed lyceums	23	7	30	25	8	33	30	8	38
Tyttölyseot — Flicklyceer — Girls' lyceums	19	2	21	20	2	22	20	2	22
Tyttökoulut — Flickskolor — Girls' schools	7	2	9	6	2	8	5	2	7
Keskikoulut — Mellanskolor — Middle schools	12	1	13	11	—	11	9	—	9
Kunnalliset ja yksityiset — Kommunala och privata — Municipal and private	207	31	238	203	32	235	204	32	236
Poikalyseot — Gosslyceer — Boys' lyceum	—	1	1	—	1	1	—	1	1
Yhteislyseot — Samlyceer — Mixed lyceums	80	16	96	81	16	97	83	16	99
Tyttölyseot — Flicklyceer — Girls' lyceums	2	5	7	2	5	7	2	5	7
Yhteislukiot — Samgymnasier — Mixed gymnasiums ..	3	1	4	2	—	2	—	—	—
Tyttölukiot — Flickgymnasier — Girls' gymnasiums ..	2	—	2	1	—	1	1	—	1
Keskikoulut — Mellanskolor — Middle schools	120	8	128	117	10	127	118	10	128

Uusimuotoiset koulut ovat viime vuosina jatkuvasti vähentyneet. Lukuvuonna 1951—52 oli tämän tyyppisiä kouluja 51, 1952—53 46 ja 1953—54 ainoastaan 40, joista 31 oli suomenkielisiä.

Oppikoulujen jakaantuminen koulumuodon mukaan lukuvuosina 1951—54 ilmenee taulusta 3.

2. Opettajisto.

Opettajiston kokoonpano lukuvuosina 1938—39 ja 1950—54 ilmenee seuraavasta taulukosta.

4. Opettajat virka-aseman ja sukupuolen mukaan. — Lärarkären efter tjänsteställning och kön. *Teachers by status and sex.*

Lukuvuosi Läsår School year	Vakinaisia Ordinarie Regular	Viransijaisia Tjänstför- rättande Substitutes	Tuntiopettajia Timlärare Visiting teachers	Yhteensä Summa Total	Miehiä — Manliga Male		Naisia — Kvinnliga Female	
					Luku Antal Number	%	Luku Antal Number	%
Kaikki koulut — Samtliga skolor — All schools								
1938—39	1 956	297	1 173	3 426	1 648	48.1	1 778	51.9
1950—51	2 399	439	2 720	5 558	2 416	43.5	3 142	56.5
1951—52	2 441	476	2 865	5 782	2 498	43.2	3 284	56.8
1952—53	2 486	541	2 906	5 933	2 536	42.7	3 397	57.3
1953—54	2 536	556	3 001	6 093	2 569	42.2	3 524	57.8
Suomenkieliset — Finskspråkiga — Finnish								
1938—39	1 513	232	877	2 622	1 235	47.1	1 387	52.9
1950—51	2 001	358	2 287	4 646	1 979	42.6	2 667	57.4
1951—52	2 040	403	2 410	4 853	2 056	42.4	2 797	57.6
1952—53	2 084	447	2 464	4 995	2 113	42.3	2 882	57.7
1953—54	2 127	473	2 571	5 171	2 157	41.7	3 014	58.3
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — Swedish								
1938—39	443	65	296	804	413	51.4	391	48.6
1950—51	398	81	433	912	437	47.9	475	52.1
1951—52	401	73	455	929	442	47.6	487	52.4
1952—53	402	94	442	938	423	45.1	515	54.9
1953—54	409	83	430	922	412	44.7	510	55.3

Kun suhteellisen suuri määrä naisylioppilaita antautuu opettajan uralle, on naisopettajien osuus opettajien kokonaismäärästä kaikkina taulukossa esiintyvänä vuosina jatkuvasti hieman lisääntynyt. Tämä koskee sekä suomenkielisiä että ruotsinkielisiä kouluja.

Taulukosta ilmenee, että sekä vakinaisten, viransijaisten että tuntiopettajien määrä on koko ajan kasvanut. Vakinaisten opettajien luku ei kuitenkaan ole lisääntynyt yhtä nopeasti kuin viransijaisten ja tuntiopettajien. Lukuvuonna 1938—39 oli vakinaista opettajaa kohden keskimäärin 28 oppilasta. Suomenkielisissä kouluissa tämä luku oli 30, ruotsinkielisissä 19. Lukuvuonna 1953—54 oli oppilaiden määrä vakinaista opettajaa kohden 45, suomenkielisissä kouluissa 48 ja ruotsinkielisissä 32.

Taulukosta 5 käy selvillä opettajien määrä valtion ja yksityisissä kouluissa sekä suomen- ja ruotsinkielisissä kouluissa.

5. Valtion ja yksityisten koulujen opettajat. — Lärare i statens och privata skolor. *Teachers of state and private schools.*

Lukuvuosi Läsår School year	Valtion koulut — Statskolor State schools				Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools				Kaikkiaan Inalles Total
	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Siltä miehiä Därav män Of which male	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Siltä miehiä Därav män Of which male	
1938—39	1 273	305	1 578	798	1 349	499	1 848	850	3 426
1950—51	1 969	388	2 357	1 041	2 677	524	3 201	1 375	5 558
1951—52	2 065	400	2 465	1 076	2 788	529	3 317	1 422	5 782
1952—53	2 174	410	2 584	1 121	2 821	528	3 349	1 415	5 933
1953—54	2 266	403	2 669	1 123	2 905	519	3 424	1 446	6 093

Antalet skolor av ny typ har under de senaste åren oavbrutet minskats. Läsåret 1951—52 funnos 51 skolor av denna typ, 1952—53 46 och 1953—54 endast 40 av vilka 31 var finskspråkiga.

Fördelningen av läroverken efter skoltyp läsåret 1951—54 framgår ur tabell 3.

2. Lärarkären.

Lärarkärens sammansättning läsåret 1938—39 och 1950—54 framgår av följande tabell:

Då ett förhållandevis stort antal kvinnliga studenter ger sig in på lärarbanan, har under samtliga läsår tabellen omfattar de kvinnliga lärarnas andel i totalantalet lärare oavbrutet långsamt ökat. Detta gäller såväl finsk- som svenskspråkiga skolor.

Ur tabellen framgår att såväl ordinarie, tjänstförrättande som timlärare hela tiden ökar. I fråga om ordinarie lärare har ökningen dock inte varit lika snabb som i fråga om tjänstförrättande och timlärare. Läsåret 1938—39 utgjorde antalet lärjungar per ordinarie lärare i genomsnitt 28. I de finskspråkiga skolorna var denna siffra 30, i de svenskspråkiga 19. Läsåret 1953—54 var antalet lärjungar per ordinarie lärare 45, i de finskspråkiga 48 och i de svenskspråkiga 32.

Ur tabell 5 framgår antalet lärare i läroverken fördelade på stats- och privatskolor samt på finsk- och svenskspråkiga skolor.

Ennen sotaa oli miespuolisia opettajia valtion kouluissa 50.6 % ja yksityiskouluissa 42.9 %. Nykyään tämä erotus on melkein kokonaan tasoittunut.

3. Oppilaiden luku.

Seuraavassa taulussa esitetyt tiedot koulujen oppilasmäärästä ovat helmikuun 1 päivältä.

Före kriget uppgick antalet manliga lärare i stats-skolorna till 50.6 % och i privatskolorna till 42.9 %. Numera har denna differens helt och hållet utjämnats.

3. Antalet lärjungar.

Uppgifterna om antalet lärjungar i läroverken i följande tabell hänföra sig till den 1:sta februari.

6. Oppilaiden lukumäärä. — Antalet lärjungar. — Number of pupils.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtion koulut — Statsskolor State schools				Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools				Kaikki koulut — Samtliga skolor All schools			
	Kaikkiaan Inalles Total	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Polkia Gossar Boys %	Kaikkiaan Inalles Total	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Polkia Gossar Boys %	Kaikkiaan Inalles Total	Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Polkia Gossar Boys %
Kaikki koulut — Samtliga skolor — All schools												
1938—39	26 327	13 478	12 849	51.2	27 456	11 472	15 984	41.8	53 783	24 950	28 833	46.4
1950—51	42 113	19 377	22 736	46.0	52 858	21 094	31 764	39.9	94 971	40 471	54 500	42.6
1951—52	44 657	20 521	24 136	46.0	55 242	22 099	33 143	40.0	99 899	42 620	57 279	42.7
1952—53	48 312	22 105	26 207	45.8	58 402	23 264	35 138	39.8	106 714	45 369	61 345	42.5
1953—54	52 150	23 816	28 334	45.7	62 751	25 151	37 600	40.1	114 901	48 967	65 934	42.6
Suomenkieliset — Finskspråkiga — Finnish												
1938—39	22 672	11 368	11 304	50.1	22 563	9 588	12 975	42.5	45 235	20 956	24 279	46.3
1950—51	36 559	16 633	19 926	45.5	46 684	18 679	28 005	40.0	83 243	35 312	47 931	42.4
1951—52	38 843	17 648	21 195	45.4	49 057	19 660	29 397	40.1	87 900	37 308	50 592	42.4
1952—53	42 212	19 026	23 186	45.1	52 035	20 774	31 261	39.9	94 247	39 800	54 447	42.2
1953—54	45 715	20 544	25 171	44.9	56 125	22 572	33 553	40.2	101 840	43 116	58 724	42.3
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — Swedish												
1938—39	3 655	2 110	1 545	57.7	4 893	1 884	3 009	38.5	8 548	3 994	4 554	46.7
1950—51	5 554	2 744	2 810	49.4	6 174	2 415	3 759	39.1	11 728	5 159	6 569	44.0
1951—52	5 814	2 873	2 941	49.4	6 185	2 439	3 746	39.4	11 999	5 312	6 687	44.3
1952—53	6 100	3 079	3 021	50.5	6 367	2 490	3 877	39.1	12 467	5 569	6 898	44.7
1953—54	6 435	3 272	3 163	50.8	6 626	2 579	4 047	38.9	13 061	5 851	7 210	44.8

Suomenkielisten oppikoulujen oppilasmäärän lisäys lukuvuodesta 1950—51 on 18 597 eli 22.3 %. Ruotsinkielisissä kouluissa oli vastaava lisäys 1 333 eli 11.4 %. Mainittuna ajanjaksona kasvoi oppilaiden luku suomenkielisissä valtion kouluissa 9 156:lla (25.0 %) ja ruotsinkielisissä 881:llä (15.9 %). Suomenkielisissä yksityiskouluissa lisäys oli 9 441 eli 20.2 %, ruotsinkielisissä 452 eli vain 7.3 %.

Lukuvuonna 1953—54 oli kaupungeissa toimivissa oppikouluissa 65 121 oppilasta, mikä oli 56.7 % koko maan oppilasmäärästä. Kauppaloissa tämä luku oli 17 009 eli 14.8 % ja maaseudulla 32 771 eli 28.5 %. Lukuvuonna 1950—51 olivat vastaavat luvut 55 565 (58.5 %), 14 107 (14.9 %) ja 25 299 (26.6 %). Maaseudun suhteellinen osuus on siten jossain määrin kasvanut.

Lukuvuonna 1953—54 kävi 88.6 % oppilaista suomenkielistä ja 11.4 % ruotsinkielistä koulua. Kaikista oppikoulujen oppilaista oli mainittuna lukuvuonna oppivelvollisia 77 451 eli 67.4 %. Lukuvuonna 1938—39 oli vastaava luku 34 475 eli 64.1 %.

Koko kansakoulukurssille perustuvien koulujen oppilasmäärä oli suurimmillaan lukuvuonna 1948—49, jolloin se oli 8 453. Viime vuosina on näiden koulujen oppilaiden luku jatkuvasti vähentynyt. Lukuvuonna 1953—54 se oli vain 5.9 % koko oppilasmäärästä.

Totalantalet lärjungar i de finskspråkiga skolorna har sedan läsåret 1950—51 ökat med 18 597 eller med 22.3 %. För de svenskspråkiga skolorna utgjorde motsvarande ökning 1 333 eller 11.4 %. Under nämnda period ökades antalet lärjungar i de finskspråkiga stats-skolorna med 9 156 (25.0 %) och i de svenskspråkiga med 881 (15.9 %). För de finskspråkiga privatskolorna utgjorde ökningen 9 441 eller 20.2 %, för de svenskspråkiga 452 eller endast 7.3 %.

Lsåret 1953—54 funnos i läroverken i städerna 65 121 lärjungar, vilket utgjorde 56.7 % av totalantalet lärjungar i hela riket. För köpingarna var denna siffra 17 009 eller 14.8 % och för landsbygden 32 771 eller 28.5 %. Lsåret 1950—51 voro motsvarande siffror 55 565 (58.5 %), 14 107 (14.9 %) och 25 299 (26.6 %). Landsbygdens relativa andel har sålunda ökat i någon mån.

Under läsåret 1953—54 besökte 88.6 % av lärjungarna finskspråkiga och 11.4 % svenskspråkiga skolor. Av totalantalet lärjungar i läroverken nämnda läsår voro 77 451 eller 67.4 % läropliktiga mot 34 475 eller 64.1 % läsåret 1938—39.

Antalet lärjungar i skolor, vilka bygga på sex klasser i folkskola, var störst under läsåret 1948—49, då det utgjorde 8 453. Under de senaste åren har totalantalet lärjungar i dessa skolor oavbrutet minskats och utgjorde läsåret 1953—54 endast 5.9 % av hela antalet lärjungar.

7. Uusimuotoisten koulujen oppilasmäärä. — Antalet lärjungar i skolor av ny typ.

Number of pupils in schools of the new type.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtion koulut Statesskolor State schools	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools	Kaikki oppikoulut — Samtliga läroverk All secondary schools		
			Poikia Gossar Boys	Tyttöjä Flickor Girls	Yhteensä Inalles Total
Kaikki koulut — Samtliga skolor — All schools					
1938—39	1 907	2 168	1 839	2 236	4 075
1950—51	1 965	5 638	3 020	4 583	7 603
1951—52	2 014	5 429	2 886	4 557	7 443
1952—53	1 206	5 683	2 651	4 238	6 889
1953—54	861	5 902	2 499	4 264	6 763
Suomenkieliset — Finskspråkiga — Finnish					
1938—39	1 739	2 168	1 738	2 169	3 907
1950—51	1 735	5 105	2 608	4 232	6 840
1951—52	1 770	4 877	2 508	4 139	6 647
1952—53	967	5 051	2 244	3 774	6 018
1953—54	612	5 228	2 081	3 759	5 840
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — Swedish					
1938—39	168	—	101	67	168
1950—51	230	533	412	351	763
1951—52	244	552	378	418	796
1952—53	239	632	407	464	871
1953—54	249	674	418	505	923

Seuraavasta asetelmasta ilmenevät lääneittäin luku-
vuosien 1952—54 oppilasmäärät sekä oppilaiden luku
1 000 asukasta kohden.

Följande sammanställning utvisar länsvis antalet
lärjungar samt detta antal per 1 000 invånare läsåren
1952—54.

Lääni Län County	Oppilaiden luku Antalet lärjungar Number of pupils		Oppilaita 1 000 asukasta kohti ¹⁾ Antalet lärjungar per 1 000 invånare ¹⁾ Pupils per 1 000 inhabitants ¹⁾	
	1952—53	1953—54	1952—53	1953—54
Uudenmaan — Nylands	26 156	28 510	36.8	39.8
Kymen — Kymmene	8 713	9 309	27.1	28.8
Hämeen — Tavastehus	15 225	16 491	26.7	28.6
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	16 048	17 186	25.1	26.7
Vaasan — Vasa	15 107	16 356	24.2	26.1
Kuopion — Kuopio	9 967	10 380	20.6	21.3
Mikkelin — S:t Michels	4 922	5 232	20.0	21.2
Lapin — Lapplands	3 296	3 509	18.7	19.6
Oulun — Uleåborgs	6 913	7 530	18.4	19.7
Ahvenanmaa — Åland	367	398	16.5	17.9
Koko maa — Hela riket — Whole country	106 714	114 901	25.6	27.3
Kaupungit — Städer — Towns	60 801	65 121	55.3	57.5
Kauppalat — Köpingar — Market towns	15 813	17 009	55.8	59.5
Maalaiskunnat — Landskommuner — Rural areas	30 100	32 771	10.8	11.8

¹⁾ Verrattuna henkikirjoitettuun väestöön 1. 1. 1954. — Jämfört med den mantalsskrivna befolkningen 1. 1. 1954. —
Compared with the population according to registration lists, 1. 1. 1954.

Luvut, jotka ilmaisevat oppilaiden määrän 1 000
asukasta kohden koko maassa pitkäähkön ajanjakson
kuluessa, osoittavat, että oppilasmäärä on lisäänty-
nyt suhteellisesti nopeammassa tahdissa kuin väestö.
Tämä koskee sekä kaupunkia, kauppaloita että maa-
seutua. Lukuvuonna 1950—51 oli oppilaiden luku
tuhatta asukasta kohden koko maassa 23.3, kau-
pungeissa 52.6, kauppaloissa 52.4 ja maalaiskunnissa
9.2. Lukuvuonna 1953—54 olivat vastaavat luvut
27.3, 57.5, 59.5 ja 11.8. Kyseisenä ajanjaksona on lisäys
ollut suhteellisesti suurempi maaseudulla kuin kau-
pungeissa, sillä lukuvuonna 1950—51 oli oppilaiden
luku 1 000 asukasta kohden kaupungeissa runsaasti

Vid en granskning av de siffror som belysa antalet
lärjungar i hela riket per 1 000 invånare under en längre
period, framgår att antalet lärjungar ökar i förhål-
landevis snabbare takt än befolkningen. Detta gäller
såväl städer, köpingar som landsbygd. Läsåret 1950—
51 var antalet lärjungar per 1 000 invånare i hela riket
23.3, i städerna 52.6, i köpingarna 52.4 och i lands-
kommunerna 9.2. Läsåret 1953—54 var motsvarande
siffror 27.3, 57.5, 59.5 och 11.8. Under ifrågavarande
period har expansionen varit förhållandevis starkare
på landsbygden än i städerna, ty läsåret 1950—51 var
antalet lärjungar per 1 000 invånare drygt fem och en
halv gång större i städerna än på landsbygden, men

viisi ja puoli kertaa suurempi kuin maaseudulla, mutta lukuvuonna 1953—54 oli edellinen luku jälkimmäiseen verrattuna enää vajaa viisikertainen. Kaupaloissa oli oppilaita 1 000 asukasta kohden ensiksi mainittuna lukuvuonna jonkin verran vähemmän kuin kaupungeissa, mutta lukuvuonna 1953—54 oli suhde päinvastainen. — Vertailtaessa kaupunkien, kauppaloiden ja maaseudun tietoja on kuitenkin otettava huomioon, että osa kaupunkien ja kauppaloiden koulujen oppilaista kuuluu ympäröivän maaseudun väestöön. Maaseudulla toimivien koulujen runsas lisääntyminen on luonnollisesti jossain määrin tasoitannut kaupunkien ja maaseudun väestön sivistystason välistä eroa.

Eri läänien oppilasmäärät, jotka suuressa määrin ovat riippuvaisia kaupunkikoulujen oppilasluvusta, eroavat huomattavasti toisistaan. Eniten oli oppilaita sekä lukumääräisesti että suhteellisesti Uudenmaan läänissä. Yksinomaan pääkaupungissa, joka on valtakunnan huomattavin henkisen työn keskus, oli 20 463 oppilasta, mikä on 31.4 % kaupungeissa koulua käyvien koko määrästä. Toiselle sijalle tuli Kymen lääni, jossa on 28.8 oppilasta 1 000 asukasta kohden ja kolmannelle Hämeen lääni luvulla 28.6. Pienin, nimittäin 17.9, tämä luku oli Ahvenanmaalla.

Suomenkielisten koulujen oppilaista kävi lukuvuonna 1953—54 koulua kaupungeissa 52.0 %, kauppaloissa 15.5 % ja maaseudulla 31.6 %. Ruotsinkielisten koulujen oppilaista kävi suurin osa eli 86.1 % kaupunkien kouluissa, 9.1 % kauppaloiden ja 4.8 % maaseudun kouluissa.

Yksityiskohtaisempia tietoja oppikoulujen, opettajien ja oppilaiden luvusta on taulussa 1 tämän julkaisun lopussa.

4. Luokkien luku ja oppilasmäärä luokkaa kohden.

Alla oleva taulukko sisältää tietoja oppilaiden määrästä luokittain.

8. Oppilaiden lukumäärä luokittain. — Antalet lärjungar klassvis. — Number of pupils by forms.

Lukuvuosi Läsår School year	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	1	I 2	II 3	III 4	IV 5	V 6	VI 7	VII 8	VIII 9
1938—39	45 235	8 548	53 783	1 763	8 898	9 096	8 782	7 760	6 807	4 216	3 795	2 666
1950—51	83 243	11 728	94 971	3 156	17 401	17 772	16 279	13 681	11 673	5 799	5 123	4 087
1951—52	87 900	11 999	99 899	3 233	18 467	19 011	16 921	14 697	12 214	6 027	5 212	4 117
1952—53	94 247	12 467	106 714	3 531	21 156	19 708	18 128	15 189	13 159	6 276	5 474	4 093
1953—54	101 840	13 061	114 901	3 457	22 402	22 255	18 891	16 649	13 984	7 123	5 683	4 457

Eri luokkien suhteellinen osuus kokonaismäärästä lukuvuosina 1950—54 ilmenee seuraavista luvuista: lk. I 19.1 %, lk. II 18.0 %, lk. III 16.8 %, lk. IV 14.4 %, lk. V 12.2 %, lk. VI 6.3 %, lk. VII 5.1 % ja lk. VIII 4.0 %. 9-luokkaisten koulujen I luokalla oli 3.2 % koko oppilasmäärästä. Lukuvuonna 1953—54 oli ensimmäisellä luokalla 5 kertaa enemmän oppilaita kuin kahdeksannella luokalla.

Luokkien määrä on lukuvuodesta 1950—51 lisääntynyt 463:lla eli 15 %:lla. Samana aikana kasvoi oppilaiden luku 19 930:llä eli 21 %:lla. Suomenkielisissä kouluissa lisääntyi luokkien määrä 440:llä eli 16.6 %:lla, ruotsinkielisissä kouluissa 23:lla eli 5.3 %:lla.

läsåret 1953—54 var förstnämnda antal knappt fem gånger det senare. I köpingarna var antalet lärjungar per 1 000 invånare förstnämnda läsår således något mindre än i städerna, men läsåret 1953—54 var förhållandet det motsatta. — Vid bedömningen av uppgifterna för städerna, köpingarna och landsbygden bör observeras att en del av lärjungarna i städernas och köpingarnas skolor tillhör den kringliggande landsbygdens befolkning. Den starka ökningen av antalet skolor med läroverkskurs på landsbygden är givetvis ägnad att i någon mån utjämna skillnaden i befolkningens bildningsnivå i städerna och på landsbygden.

Lärjungefrekvensen i de olika länen, vilken i hög grad är beroende av antalet lärjungar i städerna, företer stora differenser. Störst var antalet lärjungar såväl absolut taget som i promille av folkmängden i Nylands län. Enbart i huvudstaden, som utgör rikets förnämsta centrum för intellektuellt arbete, funnos 20 463 lärjungar, representerande 31.4 % av totalantalet lärjungar i städerna. På andra plats kom Kymmene län med 28.8 lärjungar per 1 000 invånare och på tredje Tavastehus län med 28.6. Minst var denna siffra för Åland, nämligen 17.9.

Av lärjungarna i de finskspråkiga läroverken besökte läsåret 1953—54 52.0 % skolor i städerna, 15.5 % skolor i köpingar och 31.6 % skolor i landskommuner. Av de svenska läroverkens elever besökte allra största delen eller 86.1 % stadsskolor och 9.1 % skolor i köpingar och 4.8 % skolor på landsbygden.

Mera detaljerade uppgifter om antalet läroverk, lärare och lärjungar framgår av tabell 1 i slutet av denna publikation.

4. Antalet klasser och lärjungeantalet per klass.

Nedanstående tabell innehåller uppgifter om antalet lärjungar klassvis.

De olika klassernas andel i genomsnitt i totalantalet lärjungar läsåret 1950—54 framgår av följande siffror: kl. I 19.1 %, kl. II 18.0 %, kl. III 16.8 %, kl. IV 14.4 %, kl. V 12.2 %, kl. VI 6.3 %, kl. VII 5.1 % och kl. VIII 4.0 %. Antalet lärjungar på första klassen i 9-klas-siga läroverk utgjorde 3.2 % av totalantalet. Läsåret 1953—54 var antalet lärjungar på klass I 5 gånger större än på klass VIII.

Antalet klasser har sedan läsåret 1950—51 ökat med 463 eller med 15.0 %. Under samma period ökades antalet lärjungar med 19 930 eller med 21.0 %. I de finskspråkiga skolorna ökades antalet klasser med 440 eller 16.6 %, i de svenskspråkiga med 23 eller 5.3 %.

9. Luokkien luku ja oppilasmäärä luokkaa kohden. — Antalet klasser och lärjungeantalet per klass.
Number of forms and pupils to a form.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtion koulut — Statskolor State schools			Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools			Kaikkiaan — Inalles Total		
	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total
Luokkien luku — Antalet klasser — Number of forms									
1938—39 ...	753	156	909	790	210	1 000	1 543	366	1 909
1950—51 ...	1 153	196	1 349	1 502	241	1 743	2 655	437	3 092
1951—52 ...	1 219	199	1 418	1 575	247	1 822	2 794	446	3 240
1952—53 ...	1 304	213	1 517	1 643	246	1 889	2 947	459	3 406
1953—54 ...	1 385	217	1 602	1 710	243	1 953	3 095	460	3 555
Oppilaita luokkaa kohden — Antalet lärjungar per klass — Pupils to a form									
1938—39	30.1	25.4	28.9	28.6	23.3	27.4	29.2	23.4	28.1
1950—51	31.7	28.3	31.2	31.1	25.6	30.3	31.4	26.8	30.7
1951—52	31.9	29.2	31.5	31.1	25.0	30.3	31.5	26.9	30.8
1952—53	32.4	28.6	31.8	31.7	25.9	30.9	32.0	27.2	31.3
1953—54	33.0	29.7	32.6	32.3	27.3	32.1	32.9	28.4	32.3

Oppilaiden määrä luokkaa kohden on kuitenkin edelleen suurempi suomenkielisissä kuin ruotsinkielisissä kouluissa.

Rinnakkaisluokkien luku nousi lukuvuonna 1953—54 1 150:een oltuaan 1950—51 915. Rinnakkaisluokkien perustamisella on siis ollut huomattava merkitys oppikoululaitoksemme laajenemisessa.

5. Muut tiedot oppilaista.

Seuraavasta asetelmasta käy selville oppilaiden keski-ikä luokittain lukuvuonna 1953—54.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
	1	2	3	4	5	6	7	8
	11.3	11.7	12.8	14.0	15.0	16.0	16.8	17.9

Taulukko perustuu helmikuun 1 päivästä 1954 oleviin tietoihin, ja siinä on otettu huomioon kaikki oppikoulut lukuunottamatta iltakouluja, joista ei ole käytettävissä tarkkoja tietoja.

Taulu 10 osoittaa oppilaiden jakaantumisen äidinkielen mukaan lukuvuosina 1938—39 ja 1950—54.

Lukuvuonna 1950—51 oli ruotsinkielistä koulua käyvien suomenkielisten oppilaiden määrä verraten suuri, mutta viime vuosina se on jatkuvasti vähentynyt. Suomenkielisissä kouluissa olevien ruotsinkielisten oppilaiden luku pysyi vuosina 1950—53 melkein samana, mutta lisääntyi lukuvuonna 1953—54 jälleen jonkin verran. Oppilaita, joiden äidinkieli on jokin vieras kieli, oli lukuvuonna 1953—54 oppikouluisamme 197, joista 126 kävi suomenkielistä koulua.

Lukuvuonna 1953—54 oli kaikista oppilaista evankelis-luterilaisia 110 898 (96.5 %), kreikkalais-katolisia 1 142 (1.0 %) ja muita kristittyjä 411 (0.4 %), kun taas 167 (0.1 %) kuului ei-kristillisiin uskontokuntiin ja 2 283 (2.0 %) siviilirekisteriin.

Antalet lärjungar per klass är dock fortfarande större i finska skolor än i svenska.

Antalet parallellklasser uppgick läsåret 1953—54 till 1 150, mot 915 1950—51. Grundadet av parallellklasser har således spelat en viktig roll vid lärdoms-skoleväsendets expansion.

5. Övriga uppgifter om lärjungarna.

Ur följande sammanställning framgår lärjungarnas medelålder klassvis läsåret 1953—54.

Uppgifterna, som avse förhållandena den 1 februari 1954, omfatta samtliga skolor med läroverkskurs, med undantag av aftonläroverken för vilka exakta uppgifter inte stå till buds.

Tabell 10 belyser fördelningen av lärjungarna efter modersmål läsåren 1938—39 och 1950—54.

Läsalet 1950—51 var antalet finskspråkiga lärjungar i svenskspråkiga läroverk förhållandevis stort, men har under de senaste läsåren oavbrutet minskats. Antalet svenskspråkiga lärjungar i finskspråkiga skolor förblev läsåren 1950—53 nästan oförändrat, men ökades läsåret 1953—54 åter i någon mån. I våra läroverk funnos läsåret 1953—54 197 lärjungar med något främmande språk till modersmål, av vilka 126 besökte finskspråkiga skolor.

Läsalet 1953—54 voro av totalantalet lärjungar 110 898 (96.5 %) evangelisk-luterska, 1 142 (1.0 %) grekisk-katolska och 411 (0.4 %) kristna av annan trosbekännelse, medan 167 (0.1 %) tillhörde icke kristna trossamfund och 2 283 (2.0 %) tillhörde civilregistret.

10. Oppilaat äidinkielen mukaan. — Lärjungarna efter modersmål. — Pupils by mother tongue.

Lukuvuosi — Läsår School year	Suomi — Finska Finnish		Ruotsi — Svenska Swedish		Muu kieli Annat språk Other language		Yhteensä Summa Total
1938—39		%		%		%	
Suomenkieliset koulut— Finskspråkiga skolor— <i>Finnish schools</i>	44 360	98.1	642	1.4	233	0.5	45 235
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — <i>Swedish schools</i>	97	1.1	8 314	97.3	137	1.6	8 548
Kaikki koulut — Alla skolor — <i>All schools</i>	44 457	82.6	8 956	16.7	370	0.7	53 783
1950—51							
Suomenkieliset koulut— Finskspråkiga skolor— <i>Finnish schools</i>	82 667	99.3	459	0.6	117	0.1	83 243
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — <i>Swedish schools</i>	1 219	10.4	10 426	88.9	83	0.7	11 728
Kaikki koulut — Alla skolor — <i>All schools</i>	83 886	88.3	10 885	11.5	200	0.2	94 971
1951—52							
Suomenkieliset koulut— Finskspråkiga skolor— <i>Finnish schools</i>	87 332	99.4	452	0.5	116	0.1	87 900
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — <i>Swedish schools</i>	1 078	9.0	10 833	90.3	88	0.7	11 999
Kaikki koulut — Alla skolor — <i>All schools</i>	88 410	88.5	11 285	11.3	204	0.2	99 899
1952—53							
Suomenkieliset koulut— Finskspråkiga skolor— <i>Finnish schools</i>	93 674	99.4	451	0.5	122	0.1	94 247
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — <i>Swedish schools</i>	1 014	8.1	11 377	91.3	76	0.6	12 467
Kaikki koulut — Alla skolor — <i>All schools</i>	94 688	88.7	11 828	11.1	198	0.2	106 714
1953—54							
Suomenkieliset koulut — Finskspråkiga skolor — <i>Finnish schools</i>	101 242	99.4	472	0.5	126	0.1	101 840
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — <i>Swedish schools</i>	988	7.6	12 002	91.9	71	0.5	13 061
Kaikki koulut — Alla skolor — <i>All schools</i>	102 230	89.0	12 474	10.8	197	0.2	114 901

Alla oleva asetelma valaisee oppilaiden ryhmittymistä kotipaikan mukaan.

Nedanstående sammanställning belyser fördelningen av lärjungarna enligt hemort.

Lukuvuosi Läsår School year	Samassa kunnassa kuin koulu I samma kommun som skolan <i>In the same commune as the school</i>		Toisessa kunnassa, enintään 20 km koulusta I annan kommun, högst 20 km från skolan <i>In an other commune, up to 20 km from the school</i>		Yli 20 km koulusta Över 20 km från skolan <i>Over 20 km from the school</i>		Yhteensä Summa Total
		%		%		%	
1951—52	70 740	70.8	14 694	14.7	14 465	14.5	99 899
1952—53	76 408	71.6	15 162	14.2	15 144	14.2	106 714
1953—54	83 054	72.3	16 158	14.1	15 689	13.6	114 901

Luvuista ilmenee, että oppilaita, joiden koulumatka on pitkä, oli lukuvuonna 1953—54 suhteellisesti jonkin verran vähemmän kuin lähinnä edellisinä lukuvuosina.

Tauluosaston taulusta 2 käy selville oppilaiden jakaantuminen isän (tai äidin) ammatin mukaan lukuvuonna 1953—54 absoluuttisesti ja suhteellisesti. Äidin ammatti on otettu huomioon vain silloin, kun hän on ollut perheen pääasiallinen huoltaja. Eri pääryhmien suhdeluvut lukuvuodelta 1953—54 eroavat vain hyvin vähän edellisen vuoden luvuista.

Taulusta 11 ilmenevät tärkeimmät tiedot vapaaoppilaista. Vapaaoppilailla tarkoitetaan tässä niitä oppilaita, jotka on kokonaan tai osittain vapautettu lukukausimaksun suorittamisesta.

Ur siffrorna framgår att antalet lärjungar med lång skolväg läsåret 1953—54 var förhållandevis något mindre än under de närmaste föregående läsåren.

Ur tabell 2 i tabellavdelningen framgår fördelningen av lärjungarna efter faderns (eller moderns) yrke läsåret 1953—54 i absoluta och relativa tal. Moderns yrke har beaktats endast i de fall, då hon varit familjens huvudsakliga försörjare. Relationstalen för de olika huvudgrupperna läsåret 1953—54 förete jämfört med föregående läsår mycket små differenser.

Ur tabell 11 framgår de viktigaste uppgifterna om frieleverna. Med frielev avses här de elever som helt eller delvis befriats från terminsavgift.

11. Vapaaoppilaat. — Frieleverna. — Non-paying pupils.

	1948— 49	1949— 50	1950— 51	1951— 52	1952— 53	1953— 54	1948— 49	1949— 50	1950— 51	1951— 52	1952— 53	1953— 54
	Luku — Antal — Number						% kaikista oppilaista % av hela lärjungeantalet % of all pupils					
Valtion koulut — Statsskolor — State schools	12 215	12 571	14 370	14 253	14 898	16 394	32.1	31.2	34.1	31.9	30.8	31.4
Kunn. ja yksityiset k. — Komm. o. privatskolor — Munic. a. private schools	8 080	8 484	8 964	8 432	8 823	9 401	16.5	16.5	17.5	15.8	15.8	15.6
Kaikkiaan — Inalles — Total	20 295	21 055	23 334	22 685	23 721	25 795	23.3	23.2	25.0	23.2	22.7	23.0

Alennuksen tai vapautuksen lukukausimaksusta myöntää valtion kouluissa lautakunta, johon kuuluvat rehtori, asianomainen luokanvalvoja sekä vanhempainneuvoston jäsenet, yksityisissä kouluissa asian ratkaisevat johtokunta sekä vanhempainneuvoston edustaja hankittuaan luokanvalvojan lausunnon. Valtionapua nauttivissa yksityisissä kouluissa on vähintään niin suuren määrän varattomien tai vähävaraisten vanhempien lapsia saatava vapautus lukukausimaksujen suorittamisesta, että vapautukset vastavat 10 prosenttia siitä summasta, mikä lukukausimaksuista kertyisi, ellei vapaaoppilaspaiikkoja myönnettäisi. Valtion kouluissa opiskeli lukuvuonna 1953—54 vapaaoppilaina 31.4 % koko oppilasmäärästä, yksityisissä kouluissa 15.6 %.

Lukuvuosina 1938—39 ja 1950—54 oppikouluihin otettujen uusien oppilaiden määrä ilmenee seuraavasta taulusta.

I statsskolorna beviljas nedsättning av eller befrielse från terminsavgiften av en nämnd, bestående av rektor, vederbörande klassföreståndare samt medlemmarna i föräldrarådet, i privatskolorna av direktionen jämte en representant för föräldrarådet, sedan vederbörande klassföreståndares utlåtande inhämtats. I privatläroverk, som åtnjuta statsunderstöd böra lärjungar till medellösa eller mindre bemedlade föräldrar erhålla befrielse från terminsavgifterna åtminstone till ett sådant totalbelopp att det motsvarar 10 % av den totalsumma, som skulle inflyta i terminsavgifter om inte sådan befrielse skulle beviljas. I statsläroverken var läsåret 1953—54 31.4 % av totalantalet lärjungar frielever mot 15.6 % i privatläroverken.

Antalet till läroverken nyintagna lärjungar läsären 1938—39 och 1950—54 framgår ur följande tabell.

12. Uudet oppilaat. — Nya lärjungar. — New pupils.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtion koulut — Statsskolor State schools			Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privatskolor Municipal and private schools			Kaikki koulut Samtliga skolor All schools
	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	
1938—39	5 126	754	5 880	5 997	940	6 937	12 817
1950—51	8 139	1 293	9 432	11 926	1 316	13 242	22 674
1951—52	8 523	1 250	9 773	12 758	1 281	14 039	23 812
1952—53	9 492	1 353	10 845	13 429	1 399	14 828	25 673
1953—54	9 836	1 243	11 079	14 654	1 522	16 176	27 255

Uusien oppilaiden luku kasvoi lukuvuodesta 1950—51 lukuvuoteen 1953—54 valtion kouluissa 1 647:llä eli 17.5 %:lla. Samana aikana lisääntyi opintonsa aloittavien määrä kunnallisissa ja yksityisissä kouluissa 2 934:llä eli 22.2 %:lla. Suomenkielisissä kouluissa lisäys oli 4 425 eli 22.1 %, ruotsinkielisissä 156 eli 6.0 %.

Suomenkielisten koulujen ensimmäiselle luokalle lukuvuonna 1953—54 otetuista oppilaista tuli 20 305 kansakouluista, 110 valmistavista kouluista ja 439 muista kouluista. Ruotsinkielisten koulujen vastaavat luvut ovat 2 092, 48 ja 64.

Oppilaiden siirrosta seuraavalle ylemmälle luokalle on säädetty seuraavaa:

I. Oppilas, jonka tiedot vähintään kolmessa lukuvuorossa on arvosteltu heikoiksi, jää ehdotta luokalle.

Antalet nya lärjungar i statsskolor ökades från läsåret 1950—51 till läsåret 1953—54 med 1 647 eller med 17.5 %. Under samma period ökades antalet nya lärjungar i kommunala och privatskolor med 2 934 eller med 22.2 %. I de finskspråkiga läroverken utgjorde ökningen 4 425 eller 22.1 %, i de svenskspråkiga 156 eller 6.0 %.

Av de till finska läroverk till I:sta klassen läsåret 1953—54 antagna lärjungarna hade 20 305 besökt folkskola, 110 förberedande skola och 439 annan skola. Motsvarande siffror för svenskspråkiga skolor voro 2 092, 48 och 64.

Angående lärjunges uppflyttning till närmast högre klass gälla följande principer:

I. Lärjunge, som har underkänt vitsord i minst tre läroämnen, kvarstannar ovillkorligen på klassen.

II. Oppilas, jonka tiedot on yhdessä tai kahdessa lukuaineessa arvosteltu heikoiksi, voidaan

a) jos hän on saanut lukuaineiden keskiarvoksi vähintään 6, siirtää seuraavalle luokalle suoritettuaan sitä ennen hyväksytyt ehtolaiskuulustelun,

b) jos hän on saanut lukuaineiden keskiarvoksi vähemmän kuin 6, voi opettajakunta harkintansa mukaan joko jättää hänet luokalle tai siirtää ylemmälle luokalle ehdoilla siinä tai niissä aineissa, joissa hän on saanut heikon arvosanan.

Luokalta siirtoa koskevista tiedoista ovat kiintoisimmat ne suhdeluvut, jotka ilmaisevat suoraan tai ehtojen kuulustelun perusteella luokalle jääneiden määrän. Seuraavasta asetelmasta käyvät selville nämä suhdeluvut sotaa edeltäneeltä ajalta ja lukuvuosilta 1951—54.

	1939	1951	1952	1953	1954
Valtion koulut — Statsskolor — <i>State schools</i>	18.0	16.3	17.7	15.0	14.6
Kunnalliset ja yksityiset koulut — Kommunala och privata skolor — <i>Municipal and private schools</i>	18.8	15.7	15.6	14.4	13.6
Kaikki oppikoulut — Samtliga läroverk — <i>All secondary schools</i>	18.4	16.0	16.5	14.7	14.1
Näistä: — Därav: — <i>Of which:</i>					
Suomenkieliset — Finskspråkiga — <i>Finnish</i>	18.5	16.1	16.6	14.6	13.8
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — <i>Swedish</i>	18.1	15.2	15.7	15.6	15.7
Keskikouluaste — Mellanskolestadiet — <i>Lower forms of secondary schools</i>	17.8	16.1	15.9	13.5	14.0
Lukioaste — Gymnasialstadiet — <i>Upper forms of secondary schools</i>	20.5	15.5	16.5	19.3	19.1

Eri ryhmien suhdeluvut ovat viime lukuvuosina olleet alemmat kuin ennen sotaa. Tämä koskee erityisesti suomenkielisiä kouluja. Luokalle jääneiden suhdeluku on lukioasteella ollut kahtena viime vuonna vain vähän alempi kuin vuonna 1939.

6. Oppikoulujen menot ja tulot.

Taulusta 13 käyvät ilmi oppikoulujen menot lukuvuosina 1938—39 ja 1950—54. Siinä samoin kuin tämän osaston seuraavissakaan tauluissa ei ole otettu huomioon kunnallisia keskikouluja.

13. Oppikoulujen menot, 1 000 mk. — Läroverkens utgifter, 1 000 mk.
Secondary school expenditure, 1 000 mk.

Lukuvuosi Läsår <i>School year</i>	Valtion koulut — Statsskolor <i>State schools</i>			Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor <i>Municipal and private schools</i>			Kaikki oppikoulut Samtliga läroverk <i>All secondary schools</i>		
	Suomenk. Finskspr. <i>Finnish</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Swedish</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suomenk. Finskspr. <i>Finnish</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Swedish</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suomenk. Finskspr. <i>Finnish</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Swedish</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>
1938—39	68 816	15 362	84 178	52 993	15 823	68 816	121 809	31 185	152 994
1950—51	1 089 954	212 212	1 302 166	1 273 148	230 428	1 503 576	2 363 102	442 640	2 805 742
1951—52	1 285 159	240 001	1 525 160	1 595 908	269 183	1 865 091	2 881 067	509 184	3 390 251
1952—53	1 478 015	283 790	1 761 805	1 758 581	289 403	2 047 984	3 236 596	573 193	3 809 789
1953—54	1 554 639	289 819	1 844 458	1 999 079	306 729	2 305 808	3 553 718	596 548	4 150 266

Oppikoulujen menot nousivat lukuvuonna 1953—54 4.1 miljardiin markkaan, josta 2.3 miljardia eli 56.1 % tuli yksityiskoulujen osalle. Lukuvuonna 1950—51 oli viimeainittu luku 1.5 eli 53.6 %. Suomenkielisten koulujen menot olivat 1953—54 85.6 % kokonaismenoista, 1950—51 vastaavasti 84.2 %.

Taulussa 14 annetaan yksityiskohtaisempia tietoja oppikoulujen menoista.

II. Lärjunge, som har underkänt vitsord i ett eller två läroämnen, skall

a) om han har minst 6 i medeltal i läroämnena uppflyttas till följande klass på villkor att han genomgår godkänt villkorsförhör,

b) om han har lägre medeltal än 6 i läroämnena kan lärarkollegiet besluta att han antingen kvarstannar på klassen eller uppflyttas med villkor i det eller de ämnen, vari han har underkänt vitsord.

Av siffrorna rörande uppflyttning från klassen erbjuda relationstalen för de ovillkorligen eller på basen av villkorsförhör kvarstannade det största intresset. Följande sammanställning innehåller nämnda relationstäl för tiden före kriget och för läsåren 1951—54.

Relationstalen för de olika grupperna ha de senaste läsåren varit lägre än före kriget. Detta gäller särskilt finskspråkiga skolor. Relationstalet kvarsittare på gymnasialstadiet har de två senaste åren varit endast obetydligt lägre än år 1939.

6. Läroverkens utgifter och inkomster.

Ur tabell 13 framgå läroverkens utgifter läsåren 1938—39 och 1950—54. Uppgifter om de kommunala mellanskolorna, ingå inte i denna eller i de följande tabellerna inom denna avdelning.

Utgifterna för läroverken uppgingo läsåret 1953—54 till 4.1 miljarder, varav 2.3 miljarder eller 56.1 % kom på privatskolornas andel. Läsåret 1950—51 var sistnämnda siffra 1.5 eller 53.6 %. Utgifterna för de finskspråkiga skolorna utgjorde 1953—54 85.6 % av totalutgifterna, mot 84.2 % 1950—51.

Tabell 14 innehåller mera detaljerade uppgifter om läroverkens utgifter.

14. Menot ryhmittäin, 1 000 mk. — Utgifterna gruppvis, 1 000 mk. — *Classified expenditure, 1 000 mk.*

Lukuvuosi Läsår School year	Opettajain palkkaus Lärarnas avlöning Teachers' salaries		Lämmitys, valaistus, siivous, opetuskalusto y. m. För värme, lyse, städning, undervisningsmaterial m. m. Heating, lighting, cleaning, educational supplies		Koulutalon hoito- ja korjauskustannukset y. m. Skötsel och reparation av skolhuset m. m. Maintenance and repair charges of school building etc.		Todellinen vuokra Faktisk hyra Real rent		Yhteensä Summa Total
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	
Valtion koulut — Statsskolor — State schools									
1938—39	66 324	78.8	12 640	15.0	4 781	5.7	433	0.5	84 178
1950—51	1 079 984	80.5	218 057	16.3	38 477	2.9	4 125	0.3	1 340 643
1951—52	1 255 597	79.8	265 214	16.8	50 096	3.2	4 349	0.2	1 575 256
1952—53	1 424 779	77.6	331 381	18.1	74 202	4.0	5 645	0.3	1 836 007
1953—54	1 515 608	77.1	322 030	16.4	122 181	6.2	6 820	0.3	1 966 639
Kunnalliset ja yksityiset koulut — Kommunala och privatskolor — Municipal and private schools									
1938—39	52 199	75.9	9 573	13.9	3 762	5.4	3 282	4.8	68 816
1950—51	1 172 543	76.3	299 140	19.5	32 350	2.1	31 893	2.1	1 535 926
1951—52	1 397 969	72.8	419 785	21.8	55 610	2.9	47 337	2.5	1 920 701
1952—53	1 529 825	73.0	458 899	21.9	47 581	2.3	59 260	2.8	2 095 565
1953—54	1 663 113	70.4	568 155	24.0	57 197	2.4	74 540	3.2	2 363 005
Kaikki koulut — Alla skolor — All schools									
1938—39	118 523	77.5	22 213	14.5	8 543	5.6	3 715	2.4	152 994
1950—51	2 252 527	78.3	517 197	18.0	70 827	2.5	36 018	1.2	2 876 569
1951—52	2 653 566	75.9	684 999	19.6	105 706	3.0	51 686	1.5	3 495 957
1952—53	2 954 604	75.1	790 280	20.1	121 783	3.1	64 905	1.7	3 931 572
1953—54	3 178 721	73.4	890 185	20.6	179 378	4.1	81 360	1.9	4 329 644

Opettajain palkkojen suhteellinen osuus kokonaiskustannuksista on viime lukuvuosina ollut jonkin verran pienempi kuin ennen sotaa. Sitävastoin ovat lämmitys-, valaistus-, siivous- ja opetuskalustomenot olleet suhteellisesti korkeammat kuin lukuvuonna 1938—39.

Seuraava taulu osoittaa eri kouluryhmien keskimääräiset vuosikustannukset oppilasta kohden viime lukuvuosina.

Lärlönernas relativa andel i totalkostnaderna har under de senaste åren varit något mindre än före kriget. Däremot har kostnaderna för värme, lyse, städning och undervisningsmaterial varit proportionsvis högre än läsåret 1938—39.

Följande tabell utvisar de olika skolgruppernas årskostnader i genomsnitt per lärjunge under de senaste åren.

15. Keskimääräiset vuosikustannukset oppilasta kohden, mk. — Årliga medelkostnader per lärjunge, mk.

Average annual expenditure per pupil, mk.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtion koulut — Statsskolor <i>State schools</i>			Kunnalliset ja yksityiset koulut — Kommunala och privata skolor <i>Municipal and private schools</i>					
				Kaikkiaan — Inalles — <i>Total</i>			Siitä valtionapu — Därav understöd av staten — <i>Incl. state grants</i>		
	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Kaikki koulut Alla skolor All schools	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Kaikki koulut Alla skolor All schools	Suomenk. Finskpr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Kaikki koulut Alla skolor All schools
1938—39	3 525	4 987	3 728	2 420	3 345	2 585	1 548	1 854	1 603
1950—51	35 128	46 763	36 663	30 390	40 331	31 573	20 718	24 602	21 180
1951—52	38 708	49 451	40 106	35 820	46 344	36 998	22 730	28 693	23 397
1952—53	41 262	55 356	43 041	37 232	49 550	38 575	23 829	31 069	24 618
1953—54	39 971	53 489	41 639	41 145	50 996	42 214	25 306	32 083	26 042

Yksityiskoulujen tiedoista käy selville, että lukuvuonna 1950—51 olivat vuosikustannukset oppilasta kohden ruotsinkielisissä kouluissa 32.7 % korkeammat kuin suomenkielisissä. Lukuvuonna 1953—54 vastaava prosenttiluku oli 23.9. Valtion kouluissa on kyseessä oleva prosenttiluku mainittuina lukuvuosina pysynyt suunnilleen ennallaan.

Taulusta 16 ilmenevät oppikoulujen tulot lukuvuosina 1938—39 ja 1950—54.

Yksityiskoulujen lukuvuoden 1953—54 kokonaistuloista muodostivat valtion ja kunnan avustukset 69.9 %, oppilasmaksut 24.3 % ja muut tulot 5.8 %.

Taulussa 17 on tietoja valtion ja yksityisten koulujen oppilasmaksuista.

Av utgifterna för privatskolorna framgår att kostnaderna per lärjunge läsåret 1950—51 var 32.7 % högre i svenskspråkiga skolor än i finskspråkiga. Läsåret 1953—54 var motsvarande procenttal 23.9. I statsskolorna har ifrågavarande procenttal nämnda läsår förblivit ungefär oförändrat.

Tabell 16 belyser läroverkens inkomster läsåren 1938—39 och 1950—54.

Av privatläroverkens totalinkomster läsåret 1953—54 utgjorde understöden av staten och kommunen 69.9 %, elevavgifterna 24.3 % och övriga inkomster 5.8 %.

Tabell 17 innehåller uppgifter om elevavgifterna i statsskolor och privatskolor.

16. Oppikoulujen tulot, 1 000 mk. — Läroverkens inkomster, 1 000 mk.
Income of secondary schools, 1 000 mk.

Lukuvuosi Läsår School year	Oppilasmaksut Elevavgifter Pupil's fees		Avustukset kunnallisille ja yksityisille kouluille Understöd åt kommunala och privata skolor Grants to local govt. and private schools		Muut tulot Övriga inkomster Other income		Yhteensä Summa Total		
	Valtion koulut Statskolor State schools	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools	Valtiolta Av staten State	Kunnalta Av kommunen Local govt.	Valtion koulut Statskolor State schools	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools	Valtion koulut Statskolor State schools	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools	Kaikki oppikoulut Samtliga läroverk All secondary schools
1938—39	14 441	22 005	44 002	2 510	122	4 407	14 563	72 924	87 487
1950—51	139 987	367 925	1 086 351	57 426	54 638	84 499	194 625	1 596 201	1 790 826
1951—52	142 544	447 606	1 292 518	81 125	49 876	108 297	192 420	1 929 546	2 121 966
1952—53	153 667	495 742	1 437 744	104 092	71 506	103 558	225 173	2 141 136	2 366 309
1953—54	195 802	583 338	1 566 516	114 115	54 931	139 744	250 733	2 403 713	2 654 446

Lukuvuonna 1953—54 oppilasmaksujen kokonaissumma nousi 779 miljoonaan, josta 688 miljoonaa eli 88.3 % tuli suomenkielisten koulujen osalle. Oppilasmäärään verrattuna kaksi viimemainittua lukua on suhteellisen alhaisia. Tämä johtuu siitä, että kun oppilaiden luku luokkaa kohden on suomenkielisissä kouluissa suurempi kuin ruotsinkielisissä, oppilasmaksut ovat edellisissä jonkin verran alemmat kuin jälkimäisissä.

Totalsumman av elevavgifterna uppgick läsåret 1953—54 till 779 miljoner, varav 688 miljoner eller 88.3 % i finskspråkiga skolor. Jämfört med elevnumrären är siffrorna förhållandevis låga, vilket beror på att då elevantalet per klass är större i finskspråkiga skolor än i svenskspråkiga, elevavgifterna i de förra i genomsnitt är något lägre i de senare.

17. Oppilasmaksut, 1 000 mk. — Elevavgifter, 1 000 mk. — Pupil's fees, 1 000 mk.

Lukuvuosi Läsår School year	Valtion koulut — Statskolor State schools			Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Municipal and private schools			Kaikki oppikoulut Samtliga läroverk All secondary schools		
	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskspr. Finnish	Ruotsink. Svenskspr. Swedish	Yhteensä Summa Total
1938—39	12 468	1 973	14 441	17 572	4 433	22 005	30 040	6 406	36 446
1950—51	123 569	16 418	139 987	321 456	46 469	367 925	445 025	62 887	507 912
1951—52	125 220	17 324	142 544	390 490	57 116	447 606	515 710	74 440	590 150
1952—53	135 656	18 011	153 667	434 789	60 953	495 742	570 445	78 964	649 409
1953—54	172 746	23 056	195 802	515 481	67 857	583 338	688 227	90 913	779 140

7. Ylioppilastutkinto.

Seuraavassa taulussa on tietoja vuoden 1939 ja vuosien 1951—54 ylioppilaskokelaista.

7. Studentexamen.

Uppgifter om studentkandidaterna år 1939 och åren 1951—54 framgå ur följande tabell.

18. Ylioppilaskokelaat. — Studentkandidater. — Pupils sitting matriculation examination.

Vuosi År Year	Varsinaisia oppilaita — Ordinarie lärjungar — Ordinary pupils						Yksityisoppilaita Privatister Private pupils		Sotilas- kirjoitukset Militär- skrivningar Special papers for army candidates
	Keväällä — Om våren — In spring			Syksyllä — Om hösten — In autumn			Keväällä Om våren In spring	Syksyllä Om hösten In autumn	
	Suomenk. koulut Finskspr. skolor Finnish schools	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor Swedish schools	Yhteensä Summa Total	Suomenk. koulut Finskspr. skolor Finnish schools	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor Swedish schools	Yhteensä Summa Total			
1939.....	2 164	488	2 652	366	120	486	13	55	—
1951.....	3 600	512	4 112	434	95	529	112	41	16
1952.....	3 581	530	4 111	652	147	799	109	50	6
1953.....	3 595	510	4 105	500	107	607	115	42	4
1954.....	3 922	525	4 447	400	81	481	115	35	2

Ylioppilaskokelaiden lukumäärät osoittavat vuosina 1951—53 vain hyvin vähäisiä vaihteluita, ja näin on asianlaita sekä suomen- että ruotsinkielisissä kouluissa. Mutta v. 1954 oli kokelaiden lukumäärä suomalaisissa kouluissa 327 eli 9.1 % suurempi kuin edellisenä vuonna, kun taas lisäys ruotsinkielisissä kouluissa oli vain 15 eli 2.9 %. Keväällä 1951 oli suomenkielisiä kokelaita 87.5 %, v. 1954 88.2 % koko määrästä.

Antalet studentkandidater om våren förete åren 1951—53 mycket små fluktuationer. Detta gäller såväl finsk- som svenskspråkiga skolor. Men år 1954 ökades antalet kandidater i finska skolor jämfört med föregående år med 327 eller med 9.1 %, under det att motsvarande ökning för svenska skolor endast utgjorde 15 eller 2.9 %. Våren 1951 utgjorde antalet studentkandidater i de förra 87.5 % av totalantalet, år 1954 88.2 %.

19. Hyväksytyt kokelaat. — Godkända kandidater. — *Matriculated.*

Vuosi År Year	Varsinaisia oppilaita — Ordinarie lärjungar — <i>Ordinary pupils</i>						Yksityisoppilaita — Privatister — <i>Private pupils</i>		Sotilas- kirjoitukset Militär- skrivningar <i>Special papers for army candidates</i>	Kaikkiaan Inalles <i>Total</i>
	Keväällä — Om våren — <i>In spring</i>			Syksyllä — Om hösten — <i>In autumn</i>			Keväällä Om våren <i>In spring</i>	Syksyllä Om hösten <i>In autumn</i>		
	Suomenk. koulut Finskpr. skolor <i>Finnish schools</i>	Ruotsink. koulut Svenskpr. skolor <i>Swedish schools</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suomenk. koulut Finskpr. skolor <i>Finnish schools</i>	Ruotsink. koulut Svenskpr. skolor <i>Swedish schools</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>				
1939.....	1 797	365	2 162	292	93	385	74	38	—	2 659
1951.....	3 164	414	3 578	372	72	444	67	22	—	4 111
1952.....	2 912	381	3 293	589	121	710	61	38	1	4 103
1953.....	3 097	404	3 501	415	78	493	69	28	1	4 092
1954.....	3 520	443	3 963	350	64	414	80	24	—	4 481

Hyväksyttyjen kokelaiden suuri lisäys vuodesta 1953 vuoteen 1954 johtuu siitä, että sekä suomen- että ruotsinkielisistä kouluista hyväksyttyjen luku on nousut. Hylättyjen luku oli v. 1954 paljon pienempi kuin v. 1953.

Taulusta 20 ilmenee uusien ylioppilaiden jakautuminen sukupuolen mukaan (yksityisoppilaita lukuunottamatta).

Den kraftiga ökningen av totalantalet godkända kandidater från 1953 till 1954 beror på att antalet godkända såväl i finska som i svenska skolor ökades. Antalet underkända var år 1954 betydligt mindre än 1953.

Tabell 20 utvisar de nya studenternas fördelning efter kön (privatister inte medräknade).

20. Hyväksytyt kokelaat. — Godkända kandidater. — *Matriculated.*

Vuosi År Year	Suomenkieliset koulut Finskpråkiga skolor <i>Finnish schools</i>		Ruotsinkieliset koulut Svenskpråkiga skolor <i>Swedish schools</i>		Kaikkiaan Inalles <i>Total</i>		
	Miehiä Män <i>Males</i>	Naisia Kvinnor <i>Females</i>	Miehiä Män <i>Males</i>	Naisia Kvinnor <i>Females</i>	Miehiä Män <i>Males</i>	Naisia Kvinnor <i>Females</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>
1939	1 148	941	232	160	1 380	1 101	2 481
1951	1 555	1 981	249	237	1 804	2 218	4 022
1952	1 626	1 875	241	261	1 867	2 136	4 003
1953	1 631	1 881	247	235	1 878	2 116	3 994
1954	1 789	2 081	252	255	2 041	2 336	4 377

Taulusta nähdään, että hyväksyttyjen kokelaiden lisääntyminen sodanedelliseen aikaan verrattuna johtuu varsinkin naispuolisten kokelaiden lukumäärän kasvusta. Tämä taas on yhteydessä siihen, että naiset sodan jälkeen yhä yleisimmin yrittävät valmistua johonkin omaan ammattiinsa, mutta myös v. 1943 annettu määräys, jonka mukaan matematiikka ja reaaliokoe ovat ylioppilastutkinnossa vaihtoehtoiset, on tähän vaikuttanut.

Taulusta 21, joka sisältää tietoja Pohjoismaissa hyväksyttyjen ylioppilaskokelaiden kokonaismäärästä, ilmenee, että naispuolisten hyväksyttyjen kokelaiden suhteellinen osuus on kaikissa maissa sodanedellisestä ajasta lisääntynyt.

Kaikissa Pohjoismaissa, paitsi Suomessa, on kuitenkin miespuolisten ylioppilaskokelaiden suhdeluku edelleen suurempi kuin naisten.

Ur tabellen framgår att ökningen av antalet godkända kandidater jämfört med tiden före kriget huvudsakligen beror på att antalet kvinnliga kandidater ökats. Detta beror till stor del på att kvinnorna efter kriget i allt större utsträckning strävat efter att skaffa sig ett eget yrke, men även bestämmelsen av år 1943 genom vilken matematik och realprovet blivit inbördes valbara har inverkat.

Ur tabell 21, som innehåller uppgifter om totalantalet godkända studentkandidater i de nordiska länderna, framgår att de kvinnliga kandidaternas relativa andel jämfört med förkrigstiden ökats i samtliga länder.

I alla nordiska länder, med undantag för Finland är likväl de manliga studentkandidaternas procentuella andel fortfarande större än de kvinnligas.

21. Hyväksytyt kokelaat Pohjoismaissa vuosina 1939 ja 1951—54.¹⁾ — Antalet godkända kandidater i de nordiska länderna åren 1939 och 1951—54.¹⁾ — *Approved candidates in the Scandinavian countries in 1939 and 1951—54.¹⁾*

Vuosi År Year	Suomi — Finland					Ruotsi — Sverige — <i>Sweden</i>					Norja — Norge — <i>Norway</i>					Tanska — Danmark — <i>Denmark</i>				
	Mp Mk <i>Male</i>	%	Np Kv. k. <i>Fem.</i>	%	Yht. S:ma <i>Total</i>	Mp Mk <i>Male</i>	%	Np Kv. k. <i>Fem.</i>	%	Yht. S:ma <i>Total</i>	Mp Mk <i>Male</i>	%	Np Kv. k. <i>Fem.</i>	%	Yht. S:ma <i>Total</i>	Mp Mk <i>Male</i>	%	Np Kv. k. <i>Fem.</i>	%	Yht. S:ma <i>Total</i>
1939	1 380	55.6	1 101	44.4	2 481	2 452	66.0	1 261	34.0	3 713	1 947	64.7	1 061	35.3	3 008	1 405	63.3	813	36.7	2 218
1951	1 852	45.0	2 259	55.0	4 111	2 689	59.5	1 830	40.5	4 519	2 299	60.2	1 522	39.8	3 821	1 621	57.8	1 182	42.2	2 803
1952	1 920	46.8	2 133	53.2	4 103	2 852	58.2	2 046	41.8	4 898	2 218	61.2	1 405	38.8	3 623	1 635	58.2	1 173	41.8	2 808
1953	1 935	47.3	2 157	52.7	4 092	2 964	58.4	2 109	41.6	5 073	2 120	60.4	1 388	39.6	3 508	1 753	58.7	1 231	41.3	2 984
1954	2 102	46.9	2 379	53.1	4 481	3 073	57.3	2 287	42.7	5 360	2 075	58.9	1 450	41.1	3 525	1 771	58.1	1 277	41.9	3 048

¹⁾ Yksityisoppilait mukaanluettuina. — Privatister inräknade. — *Including pupils prepared privately for matriculation.*

Taulusta 22 ilmenee, paljonko keväällä kirjoittaneista varsinaisista oppilaista hyväksyttiin eri yleisarvosanoilla.

Av tabell 22 framgår huru många av de ordinarie lärjungarna som godkändes i vårens skrivningar och med vilka vitsord.

22. Hyväksytyt yleisarvosanan mukaan. — Godkända efter det allmänna vitsordet.
Matriculated results, graded.

Kevätlukukausi Värterminen <i>Spring term</i>	Varsinaisia oppilaita hyväksytty yleisarvosanalla — Ordinarie lärjungar godkända med vitsordet <i>Ordinary pupils, by grading achieved</i>									
	Miehiä — Män — <i>Males</i>			Naisia — Kvinnor — <i>Females</i>			Kaikkiaan — Inalles — <i>Total</i>			Yhteensä Summa <i>Total</i>
	l	cl	a	l	cl	a	l	cl	a	
1950	293	813	516	266	939	633	559	1 752	1 149	3 460
1951	241	850	505	218	968	796	459	1 818	1 301	3 578
1952	201	755	537	223	904	673	424	1 659	1 210	3 293
1953	276	869	453	342	1 037	524	618	1 906	977	3 501
1954	309	1 043	455	400	1 247	509	709	2 290	964	3 963

Vuosina 1950—54 hyväksyttiin keskimäärin 16.3 % miespuolisista kokelaista arvosanalla laudatur, 53.3 % arvosanalla cum laude approbatur ja 30.4 % arvosanalla approbatur. Naisylioppilaiden tulostaso on ollut heikompi: vastaavat suhdeluvut ovat 15.0, 52.6 ja 32.4.

Keväällä 1954 hylättiin sekä suomen- että ruotsinkielisissä kouluissa eniten toisen kotimaisen kielen kokeita. Tulos oli kuitenkin paljon parempi kuin edellisenä keväänä, jolloin suomenkielisissä kouluissa hylättiin 277 (7.7 %) ja ruotsinkielisissä 42 (8.3 %). Suomenkielisissä kouluissa hylättiin myös huomattavan paljon äidinkielen ja englanninkielen kokeita, ruotsinkielisissä taas englanninkielen ja reaali kokeita. Tulokset englanninkielen kokeista olivat mainittuna vuonna sekä suomen- että ruotsinkielisissä kouluissa paljon huonommat kuin saksankielen kokeista.

Seuraavassa yhdistelmässä annetaan yksityiskohteisempia tietoja kevään 1954 kirjallisista ylioppilaskokeista.

Ären 1950—54 godkändes i genomsnitt 16.3 % av de manliga abiturienterna med laudatur, 53.3 % med cum laude approbatur och 30.4 % med approbatur. Resultatnivån bland de kvinnliga studenterna har varit lägre, ty motsvarande relationstal för dem voro 15.0, 52.6 och 32.4.

Våren 1954 var såväl i finsk- som svenskspråkiga skolor antalet underkända prov störst i det andra inhemska språket. Resultatet var likväl betydligt bättre än föregående vår, ty då uppgick antalet underkända i finska skolor till 277 (7.7 %) och i svenska till 42 (8.3 %). I finskspråkiga skolor underkändes även ett betydande antal studenter i modersmålet och i engelska, i svenskspråkiga skolor i engelska och i realprovet. Resultatet i provet i engelska var nämnda år såväl i finska som svenska skolor betydligt sämre än i tyska. Mera detaljerade uppgifter om resultat i de skriftliga proven för studentexamen våren 1954 framgår av följande sammanställning.

Hylättyjä kokeita eri aineissa 1954. — Antalet underkända prov i olika ämnen våren 1954.
Failed tests, by subjects.

	Suomenk. kouluissa I finskspr. skolor <i>Finnish schools</i>		Ruotsink. kouluissa I svenskspr. skolor <i>Swedish schools</i>	
		%		%
II kotimainen kieli — Andra inhemska språket — <i>Finnish or Swedish</i>	133	3.4	27	5.1
Äidinkieli — Modersmålet — <i>Mother tongue</i>	116	3.0	18	3.4
Englanti — Engelska — <i>English</i>	107	7.5	25	6.0
Saksa — Tyska — <i>German</i>	57	2.0	2	1.1
Reaali koe — Realprovet — <i>Modern subjects</i> ¹⁾	52	1.5	26	5.7
Matematiikka — Matematik — <i>Mathematics</i>	37	3.2	16	1.4
Venäjä — Ryska — <i>Russian</i>	8	11.3	—	—
Latina — Latin — <i>Latin</i>	1	0.5	3	17.6
Ranska — Franska — <i>French</i>	—	—	1	7.7

¹⁾ The test consist of questions in church history, history, psychology, philosophy, political economy, physics, chemistry, biology, and geography.

Keväällä 1954 hylättiin suomenkielisissä kouluissa 402 (10.2 %), vast. ruotsinkielisissä 82 (15.6 %). Viime vuosina on yksityiskouluissa hylätty suhteellisesti jonkin verran vähemmän kokelaista kuin valtion kouluissa. Esim. v. 1954 hylättiin ensinmainituissa 10.2, viime mainituissa 11.6 % kirjoittajista.

Antalet underkända studentkandidater uppgick våren 1954 i de finskspråkiga skolorna till 402 (10.2 %) mot 82 (15.6 %) i de svenskspråkiga. Under de senaste åren har antalet underkända studentkandidater i privatskolorna varit förhållandevis något mindre än i statsskolorna. År 1954 t.ex. var procenttalet underkända i de förra 10.2 mot 11.6 i de senare.

TAULUJA—TABELLER
TABLES

1. Oppikoulut, opettajien ja oppilaiden luku lääneittäin lukuvuonna 1953
Secondary schools, number of teachers and pupils

Läni Län County	Koulujen luku — Antalet skolor Number of schools										Opettajien luku Antalet lärare Number of teachers			
	Yliopistoon johtavat Till universitetet ledande Secondary schools teaching for matriculation				Keskikoulut Mellanskolor Middle schools				Kaikki koulut Samtliga skolor All schools		Suomen- kiel. Finsk- språk. Finnish		Ruotsin- kiel. Svensk- språk. Swedish	
	Suomenkiel. Finskspråk. Finnish		Ruotsinkiel. Svenskspråk. Swedish		Suomenkiel. Finskspråk. Finnish		Ruotsinkiel. Svenskspråk. Swedish		Kaikkiaan — Inalles Total	Valtion koulut — Statskolor State schools	Kaikkiaan — Inalles Total	Valtion koulut — Statskolor State schools	Kaikkiaan — Inalles Total	Valtion koulut — Statskolor State schools
	Kaikkiaan — Inalles Total	Valtion koulut — Statskolor State schools	Kaikkiaan — Inalles Total	Valtion koulut — Statskolor State schools	Kaikkiaan — Inalles Total	Valtion koulut — Statskolor State schools	Kaikkiaan — Inalles Total	Valtion koulut — Statskolor State schools						
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	37	11	22	8	16	3	3	1	78	23	1 076	364	570	253
<i>Helsinki — Helsingfors</i>	26	8	15	4	7	3	1	1	49	16	798	312	414	174
<i>Muut kaupungit — Övriga städer — Other towns</i>	4	3	5	4	—	—	—	—	9	7	63	52	94	79
<i>Kauppalat — Köpingar — Market towns</i>	5	—	2	—	2	—	—	—	9	—	115	—	42	—
<i>Maalaiskunnat — Landskomm. — Rural areas</i>	2	—	—	—	7	—	2	—	11	—	100	—	20	—
<i>Turun-Porin — Åbo-Björneborgs</i>	24	11	6	2	18	1	1	—	49	14	747	304	122	33
<i>Turku — Åbo</i>	6	5	4	2	1	1	—	—	11	8	201	159	72	33
<i>Muut kaupungit — Övriga städer</i>	7	5	1	—	—	—	—	—	8	5	159	116	15	—
<i>Kauppalat — Köpingar</i>	4	1	1	—	1	—	—	—	6	1	91	29	23	—
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>	7	—	—	—	16	—	1	—	24	—	296	—	12	—
<i>Åhvenanmaa — Åland</i>	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	18	18
<i>Kaupunki — Stad</i>	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	18	18
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Åhmeen — Tavastehus</i>	23	10	1	—	19	3	—	—	43	13	764	333	13	—
<i>Tampere — Tammerfors</i>	5	4	1	—	3	2	—	—	9	6	195	157	13	—
<i>Muut kaupungit — Övriga städer</i>	7	3	—	—	1	1	—	—	8	4	195	97	—	—
<i>Kauppalat — Köpingar</i>	7	3	—	—	—	—	—	—	7	3	159	79	—	—
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>	4	—	—	—	15	—	—	—	19	—	215	—	—	—
<i>Kymen — Kymmene</i>	15	9	—	—	8	1	3	—	26	10	455	265	30	—
<i>Kaupungit — Städer</i>	6	6	—	—	3	1	1	—	10	7	207	179	15	—
<i>Kauppalat — Köpingar</i>	5	3	—	—	—	—	1	—	6	3	117	86	7	—
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>	4	—	—	—	5	—	1	—	10	—	131	—	8	—
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	8	6	—	—	9	—	—	—	17	6	276	144	—	—
<i>Kaupungit — Städer</i>	6	5	—	—	—	—	—	—	6	5	147	118	—	—
<i>Kaupala — Köping</i>	1	1	—	—	1	—	—	—	2	1	36	26	—	—
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>	1	—	—	—	8	—	—	—	9	—	93	—	—	—
<i>Kuopion — Kuopio</i>	15	9	—	—	17	5	1	—	33	14	542	299	8	—
<i>Kaupungit — Städer</i>	9	7	—	—	2	2	—	—	11	9	258	210	—	—
<i>Kauppalat — Köpingar</i>	3	2	—	—	1	—	1	—	5	2	84	55	8	—
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>	3	—	—	—	14	3	—	—	17	3	200	34	—	—
<i>Vaasan — Vasa</i>	24	10	6	5	24	—	4	—	58	15	711	235	147	99
<i>Kaupungit — Städer</i>	9	7	6	5	1	—	2	—	18	12	212	162	133	99
<i>Kauppalat — Köpingar</i>	4	2	—	—	—	—	—	—	4	2	87	45	—	—
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>	11	1	—	—	23	—	2	—	36	1	412	28	14	—
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	11	6	1	—	18	1	—	—	30	7	420	178	14	—
<i>Kaupungit — Städer</i>	6	6	1	—	2	1	—	—	9	7	193	178	14	—
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>	5	—	—	—	16	—	—	—	21	—	227	—	—	—
<i>Lapin — Lapplands</i>	6	6	—	—	4	—	—	—	10	6	180	144	—	—
<i>Kaupungit — Städer</i>	3	3	—	—	—	—	—	—	3	3	72	72	—	—
<i>Kaupala — Köping</i>	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	40	40	—	—
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner</i>	2	2	—	—	4	—	—	—	6	2	68	32	—	—
Koko maa — Hela riket — Whole country	163	78	87	16	133	14	12	1	345	109	5 171	2 266	922	403
<i>Kaupungit — Städer — Towns</i>	94	62	34	16	20	11	4	1	152	90	2 700	1 812	788	403
<i>Kauppalat — Köpingar — Market towns</i>	30	13	3	—	5	—	2	—	40	13	729	360	80	—
<i>Maalaiskunnat — Landskomm. — Rural areas</i>	39	3	—	—	108	3	6	—	153	6	1 742	94	54	—
<i>Lukuv. — Läsåret — School year 1952—53</i>	160	74	87	15	134	17	12	2	343	108	4 995	2 174	938	410
<i>Kaupungit — Städer — Towns</i>	93	59	34	15	22	13	4	2	153	89	2 658	1 752	806	410
<i>Kauppalat — Köpingar — Market towns</i>	29	13	3	—	4	—	2	—	38	13	673	333	76	—
<i>Maalaiskunnat — Landskomm. — Rural areas</i>	38	2	—	—	108	4	6	—	152	6	1 664	89	56	—

—54. — Läroverken, antalet lärare och lärjungar länsvis läsåret 1953—54.
by counties in the 1953—54 school year.

Oppläiden luku — Antalet lärjungar Number of pupils																
Keskikouluaste Mellanskolestadiet Middle forms								Lukioaste — Gymnasialstadiet Higher forms								Kaikkiaan Inalles Total
Suomenkiel. koulut Finskspråk. skolor Finnish schools				Ruotsinkiel. koulut Svenskspråk. skolor Swedish schools				Suomenkiel. koulut Finskspråk. skolor Finnish schools				Ruotsinkiel. koulut Svenskspråk. skolor Swedish schools				
Kaikkiaan — Inalles Total	siitä: — därav: incl.:			Kaikkiaan — Inalles Total	siitä: — därav: incl.:			Kaikkiaan — Inalles Total	siitä: — därav: incl.:			Kaikkiaan — Inalles Total	siitä: — därav: incl.:			
	valtion kouluissa i statskolor in state schools	poikia — gossar boys	tyttöjä — flickor girls		valtion kouluissa i statskolor in state schools	poikia — gossar boys	tyttöjä — flickor girls		valtion kouluissa i statskolor in state schools	poikia — gossar boys	tyttöjä — flickor girls					
16 867	5 453	7 507	9 360	6 559	3 218	2 974	3 585	3 656	1 141	1 708	1 948	1 428	538	697	731	28 510
12 121	4 721	5 449	6 672	4 385	2 208	2 007	2 378	2 926	974	1 384	1 542	1 031	368	487	544	20 463
732	732	308	424	1 253	1 010	550	703	235	167	71	164	210	170	109	101	2 430
2 289	—	1 014	1 275	635	—	299	336	392	—	201	191	187	—	101	86	3 503
1 725	—	736	989	286	—	118	168	103	—	52	51	—	—	—	—	2 114
13 524	5 598	5 635	7 889	1 272	417	496	776	2 141	865	1 047	1 094	249	58	120	129	17 186
3 615	2 946	1 527	2 088	738	417	279	459	735	383	356	379	177	58	85	92	5 265
2 863	2 054	1 234	1 629	122	—	57	65	563	366	276	287	28	—	10	18	3 576
1 777	598	712	1 065	296	—	116	180	381	116	193	188	44	—	25	19	2 498
5 269	—	2 162	3 107	116	—	44	72	462	—	222	240	—	—	—	—	5 847
—	—	—	—	348	348	155	193	—	—	—	—	50	50	27	23	398
—	—	—	—	348	348	155	193	—	—	—	—	50	50	27	23	398
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13 872	5 963	5 654	8 218	206	—	92	114	2 361	1 134	1 076	1 285	52	—	27	25	16 491
3 699	2 985	1 514	2 185	206	—	92	114	694	506	326	368	52	—	27	25	4 651
3 746	1 821	1 554	2 192	—	—	—	—	763	391	319	444	—	—	—	—	4 509
2 761	1 157	1 151	1 610	—	—	—	—	573	237	282	291	—	—	—	—	3 334
3 666	—	1 435	2 231	—	—	—	—	331	—	149	182	—	—	—	—	3 997
7 778	4 616	3 230	4 548	196	—	69	127	1 276	873	577	699	59	—	29	30	9 309
3 168	2 796	1 340	1 828	161	—	58	103	504	504	224	280	59	—	29	30	3 892
2 298	1 820	951	1 347	12	—	3	9	447	369	215	232	—	—	—	—	2 757
2 312	—	939	1 373	23	—	8	15	325	—	138	187	—	—	—	—	2 660
4 571	2 573	1 804	2 767	—	—	—	—	661	453	314	347	—	—	—	—	5 232
2 531	2 137	1 023	1 508	—	—	—	—	497	325	240	257	—	—	—	—	3 028
611	436	248	363	—	—	—	—	128	128	54	74	—	—	—	—	739
1 429	—	533	896	—	—	—	—	36	—	20	16	—	—	—	—	1 465
8 916	4 995	3 586	5 330	9	—	5	4	1 455	916	639	816	—	—	—	—	10 380
4 435	3 647	1 887	2 548	—	—	—	—	929	672	418	511	—	—	—	—	5 364
1 279	800	492	787	9	—	5	4	312	244	134	178	—	—	—	—	1 600
3 202	548	1 207	1 995	—	—	—	—	214	—	87	127	—	—	—	—	3 416
11 783	3 695	4 879	6 904	2 141	1 469	897	1 244	2 041	1 045	977	1 064	391	337	216	175	16 356
3 107	2 360	1 359	1 748	1 932	1 469	813	1 119	797	696	361	436	391	337	216	175	6 227
1 436	822	557	879	—	—	—	—	288	169	157	131	—	—	—	—	1 724
7 240	513	2 963	4 277	209	—	84	125	956	180	459	497	—	—	—	—	8 405
6 532	2 803	2 575	3 957	69	—	30	39	897	586	416	481	32	—	17	15	7 530
3 026	2 803	1 225	1 801	69	—	30	39	586	586	285	301	32	—	17	15	3 713
3 506	—	1 350	2 156	—	—	—	—	311	—	131	180	—	—	—	—	3 817
2 995	2 492	1 252	1 743	—	—	—	—	514	514	240	274	—	—	—	—	3 509
1 335	1 335	580	755	—	—	—	—	270	270	141	129	—	—	—	—	1 605
704	704	299	405	—	—	—	—	150	150	61	89	—	—	—	—	854
956	453	373	583	—	—	—	—	94	94	38	56	—	—	—	—	1 050
86 838	38 188	36 122	50 716	10 800	5 452	4 718	6 082	15 002	7 527	6 994	8 008	2 261	983	1 133	1 128	114 901
44 378	30 337	19 000	25 378	9 214	5 452	4 041	5 173	9 499	5 840	4 401	5 098	2 030	983	1 007	1 023	65 121
13 155	6 337	5 424	7 731	952	—	423	529	2 671	1 413	1 297	1 374	231	—	126	105	17 009
29 305	1 514	11 698	17 607	634	—	254	380	2 832	274	1 296	1 536	—	—	—	—	32 771
80 456	35 384	33 297	47 159	10 415	5 251	4 576	5 839	13 791	6 828	6 503	7 288	2 052	849	993	1 059	106 714
41 196	27 962	17 545	23 651	8 848	5 251	3 902	4 946	8 914	5 382	4 180	4 734	1 843	849	874	969	60 801
12 232	6 008	4 945	7 287	963	—	416	547	2 409	1 265	1 192	1 217	209	—	119	90	15 813
27 028	1 414	10 807	16 221	604	—	258	346	2 468	181	1 131	1 337	—	—	—	—	30 100

2. Oppilaiden isän tai äidin ammatti lukuvuonna 1953—54.¹⁾ — Lärjungarna fördelade efter faderns eller moderns yrke läsåret 1953—54.¹⁾ — Pupils in the 1953—54 school year by father's or mother's profession.¹⁾

Isän ammatti — Faderns yrke Profession	Kaikki koulut Alla skolor	Valtion koulut Statskolor	Kunnall. ja yksityiset koulut Komm. och privata skolor Municipal and private schools	Suomenkieliset koulut Finskpråkiga skolor Finnish schools	Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor Swedish schools	Kaikki koulut Alla skolor	Valtion koulut Statskolor	Kunnall. ja yksityiset koulut Komm. och privata skolor Municipal and private schools	Suomenkieliset koulut Finskpråkiga skolor Finnish schools	Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor Swedish schools	Luku — Antal — Number		%	
1. Maa- ja metsätalous sivuelinkeinoineen — Jord- och skogsbruk med binäringar — <i>Agriculture and forestry, including subsidiary trades</i>	29 594	9 132	20 462	27 766	1 828	25.8	17.5	32.4	27.3	14.0				
a) Maanviljelijöitä — Jordbrukare	23 960	7 006	16 954	22 571	1 389	20.9	13.4	27.0	22.2	10.6				
b) Muita yrittäjiä (puutarhureita, kalastajia ym.) sekä toimihenkilöitä (metsänhoitajia, työnjohtajia, neuvoja ym.) — Övriga företagare (trädgårdsmästare, fiskare m. fl.) samt funktionärer (forstmästare, arbetsledare, konsulenter m. fl.) ..	3 657	1 518	2 139	3 324	333	3.2	2.9	3.4	3.3	2.6				
c) Työntekijöitä — Arbetare	1 977	608	1 369	1 871	106	1.7	1.2	2.2	1.8	0.8				
2. Teollisuus, käsityö ja rakennustoiminta — Industri, hantverk och byggnadsverksamhet — <i>Industry, handicraft, building work</i>	33 267	16 247	17 020	29 007	4 260	29.0	31.2	27.1	28.4	32.6				
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä (teollisuuden harjoittajia, johtajia, teknillistä ja konttorihenkilökuntaa, työnjohtajia, sanomalehden toimittajia ja kustannusvirkailijoita) — Företagare och funktionärer (industriidkare, direktörer, teknisk och kontorspersonal, arbetsledare, tidningsredaktörer och förlagstjänstemän)	12 862	5 846	7 016	10 591	2 271	11.2	11.2	11.2	10.4	17.4				
b) Itsenäisiä käsityöläisiä — Självständiga hantverkare	4 790	2 322	2 468	4 216	574	4.2	4.5	3.9	4.1	4.4				
c) Työntekijöitä — Arbetare	15 615	8 079	7 536	14 200	1 415	13.6	15.5	12.0	13.9	10.8				
3. Kauppa (myös apteekit, pankit, vakuutuslaitokset ja kiinteistöt) — Handel (även apotek, banker, försäkringsbolag och fastigheter) — <i>Commerce (incl. dispensing chemists, banks, insurance institutions and housing estates)</i>	14 711	6 951	7 760	12 373	2 338	12.8	13.3	12.4	12.1	17.9				
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä (myös myymälähenkilökunta ja varastonhoitajat) — Företagare och funktionärer (även butikspersonal och lagerförvaltare)	12 909	5 883	7 026	10 830	2 079	11.2	11.3	11.2	10.6	15.9				
b) Työntekijöitä (talonmiehiä, varastomiehiä, vahtimestareita ym.) — Arbetare (gårdskarlar, lagerkarlar, vaktmästare m. fl.)	1 802	1 068	734	1 543	259	1.6	2.0	1.2	1.5	2.0				
4. Liikenne — Samfärdsel — <i>Communication</i>	11 662	6 698	4 964	10 176	1 486	10.1	12.0	7.9	10.0	11.4				
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä (liikennöitsijöitä, rautatie-, posti-, puhelin- ja lennätinvirkailijoita, laivan päällystää, lentäjiä) — Företagare och funktionärer (tjänstemän vid järnvägarna samt telefon- och telegrafväsendet, fartygsbefäl, flygare) ..	5 404	2 963	2 441	4 689	715	4.7	5.7	3.9	4.6	5.5				
b) Työntekijöitä (kuljettajia, rahastajia, merimiehiä ym.) — Arbetare (chaufförer, konduktörer, sjömän m. fl.)	6 258	3 735	2 523	5 487	771	5.4	7.2	4.0	5.4	5.9				
5. Palvelukset yhteiskunnalle ja elinkeinoelämälle (= julkinen toiminta ja vapaat ammatit) — Tjänster till samhället och näringslivet (= offentlig verksamhet och fria yrken) — <i>Services to society and economic life (= public office and professional work)</i>	20 842	10 748	10 094	18 292	2 550	18.1	20.6	16.1	18.0	19.5				
a) Valtion, kirkon ja kunnan virkamiehiä ja toimistohenkilöitä (muualla mainitsemattomia) — Statens, kyrkans och kommunens tjänstemän och byråpersonal (vilka inte hänförs till annan grupp) ..	9 909	5 206	4 703	8 968	941	8.6	10.0	7.5	8.8	7.2				
b) Opettajia (korkeakoulut, koulut, opistot) — Lärare (högskolor, skolor, institut)	4 552	2 105	2 447	4 037	515	4.0	4.0	3.9	4.0	3.9				

¹⁾ Äidin ammatti otetaan huomioon vain silloin, kun hän on perheen pääasiallinen huoltaja. — Moderns yrke antecknas endast ifall hon är familjens huvudsakliga försörjare. — *Mother's occupation is only taken into account when she is the principal supporter of the family.*

Taulukko 2 jatk. — Tabell 2 forts.

Ammatti — Yrke Profession	Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Swedish schools</i>	Suomenkieliset koulut Finskspråkiga skolor <i>Finnish schools</i>	Kunnall. ja yksityiset koulut Komm. och privata skolor <i>Municipal and private schools</i>	Valtion koulut Statskolor <i>State schools</i>	Kaikki koulut Alla skolor <i>All schools</i>	Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Swedish schools</i>	Suomenkieliset koulut Finskspråkiga skolor <i>Finnish schools</i>	Kunnall. ja yksityiset koulut Komm. och privata skolor <i>Municipal and private schools</i>	Valtion koulut Statskolor <i>State schools</i>	Kaikki koulut Alla skolor <i>All schools</i>
	Luku — Antal — Number					%				
c) Lääkintöhenkilöstöä (lääkäreitä, eläinlääkäreitä, sairaanhoitajia, terveyssisaria, kätilöitä; ei apteekkihenkilökunta) — Hälso- och sjukvårdspersonal (läkare, veterinärer, sjuksköterskor, sjuksystrar, barnmorskor; ej apotekspersonal) ..	1 821	757	1 064	1 476	345	1.6	1.5	1.7	1.5	2.6
d) Kirjailijoita ja taiteilijoita — Författare och konstnärer	501	206	295	404	97	0.4	0.4	0.5	0.4	0.8
e) Asianajo-, käännös- ym. toimistojen sekä yhdistysten, järjestöjen ym. virkailijoita — Funktionärer vid advokat-, översättnings- m. fl. byråer, i förenings- och organisationers tjänst m. fl. ...	1 031	514	517	846	185	0.9	1.0	0.8	0.8	1.4
f) Työntekijöitä ja palveluskuntaa — Arbetare och tjänstepersonal	3 028	1 960	1 068	2 561	467	2.6	3.7	1.7	2.5	3.6
6. Henkilölliset palvelukset (kotitaloustyö, ravintolat, hotellit, pesuliikkeet, saunat, parturiliikkeet, valokuvaamot, hautausoimistot ym.) — Personliga tjänster (hushållsarbete, restauranger, hotell, tvättinrättningar, bastur, raksalonger, fotografiateljéer, begravningsbyråer m. fl.) — <i>Personal services (domestic work, restaurants, hotels, laundries, bathing establishments, barber's shops, photographers, undertakers, etc.)</i>	2 240	1 154	1 086	1 959	281	2.0	2.2	1.7	1.9	2.2
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä — Företagare och funktionärer	1 030	500	530	921	109	0.9	0.9	0.8	0.9	0.8
b) Kotiapulaisia, lastenhoitajia yms. — Hembiträden, barnsköterskor m. fl.	265	149	116	233	32	0.3	0.3	0.2	0.2	0.3
c) Muita työntekijöitä (tarjoilijoita, vahtimestareita, partureita, saunottajia, nuohoojia ym.) — Övriga arbetare (servererskor, vaktmästare, barberare, baderskor, sotare m. fl.)	945	505	440	805	140	0.8	1.0	0.7	0.8	1.1
7. Tuntematon elinkeino — Okänd näringsgren — <i>Occupation unknown</i>	1 394	681	713	1 193	201	1.2	1.3	1.1	1.2	1.5
a) Yrittäjiä ja toimihenkilöitä — Företagare och funktionärer	305	207	98	263	42	0.3	0.4	0.2	0.3	0.3
b) Työntekijöitä — Arbetare	598	325	273	528	70	0.5	0.6	0.4	0.5	0.5
c) Tuntematon ammattiasema — Okänd yrkeställning	491	149	342	402	89	0.4	0.3	0.5	0.4	0.7
8. Ilman ammattia — Utan yrke — <i>No occupation</i> ..	1 191	539	652	1 074	117	1.0	1.0	1.1	1.1	0.9
Yhteensä — Summa — Total	114 901	52 150	62 751	101 840	13 061	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0